

voortgang

Zwolle

Halfjaarrapportage Sociaal Domein

Hervormingsagenda 2e helft 2021

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Spoor 1 Sterke Sociale Basis	6
3	Spoor 2 Wmo: Van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis	10
4	Spoor 3 Jeugd: Herstel in het gewone leven	14
5	Spoor 4 Participatie: Het potentieel verzilveren	21
6	Spoor 5 Wonen als sleutelfactor	25
7	Spoor 6 Eén gezin, één plan	29
8	Communicatie	31
9	Monitoring	32
10	Financiën	33
11	Risicoprofielen	34

1 Inleiding

We zijn op de helft van het programma dat als doel heeft om inwoners nu en in de toekomst passende ondersteuning te bieden volgens vier leidende principes:

- Van apart naar gewoon
- Van deelprobleem naar totaaloplossing
- Van zorgen voor naar zorgen dat
- Van individuele zorg naar samenbrengen van vragen

In de eerste twee jaar hebben we veel tijd besteed aan de vertaling van de gewenste bewegingen naar concrete interventies, processen en systeemveranderingen. Natuurlijk in nauwe afstemming met partners en inwoners.

In de laatste twee jaar blijven we zo veel mogelijk meters maken in de praktijk en verder leren van pilots, proeftuinen en ontwerpessies die klein beginnen en bij succes verder uitgerold kunnen worden. We blijven kijken wat er in de wijken nodig is en zullen dus ook durven differentiëren. Niet alleen om beter aan te sluiten bij de verschillende behoeftes per wijk, maar ook om de financiële middelen zo adequaat mogelijk in te zetten.

De uitdaging van het programma is om de veranderingen die in eerste instantie vaak buiten het reguliere om zijn ontwikkeld, nu te borgen in de reguliere organisatie om daar voortgezet te worden.

Deze rapportage informeert u weer over de verschillende sporen van de Hervormingsagenda, waar ook in de tweede helft van 2021 hard aan gewerkt is. Daarbij zien we de positieve ontwikkeling dat de sporen in de praktijk al steeds meer samenkomen, waardoor u geregeld verwijzingen tussen de sporen zult lezen.

Corona is inmiddels een gegeven, waarmee we geleerd hebben te werken en te leven en waarvan we tegelijkertijd nog dagelijks de - vaak negatieve - gevolgen zien bij inwoners. Tegelijkertijd gloort er hoop dat de restricties voorgoed naar de achtergrond verdwijnen.

Terwijl de ingeboekte besparingen inmiddels zijn bijgesteld en alleen nog voor Jeugd gelden, zijn we onverminderd bezig met de verschuiving van zware naar lichte vormen van ondersteuning en het ontwikkelen van nieuwe vormen van ondersteuning dichtbij huis. We werken ook hard aan nieuwe manieren om de bijbehorende gelden te verschuiven en zo uiteindelijk minder uit te geven aan zorg of met hetzelfde geld meer mensen te helpen.

We wensen u veel leesplezier.

Dorrit de Jong (coördinerend portefeuillehouder en Wmo/welzijn)

Michiel van Willigen (jeugd)

René de Heer (werk)

William Dogger (seniorenagenda)

Spoor 1 **Sterke sociale basis**

Spoor 1 Samenvatting

Context

Voor wie

De sociale basis is toegankelijk voor alle inwoners van Zwolle. In de praktijk zullen vooral de mensen die (tijdelijk) ondersteuning nodig hebben daar gebruik van maken.

Financieel

Budget programma 1: € 37 mln (saldo baten en lasten begroting 2020)
Geen financiële opgaven in de hervormingsagenda.

Beïnvloedbaar	Niet/ gedeeltelijk beïnvloedbaar
Activiteiten van gesubsidieerde partijen	Effecten coronacrisis
Integraliteit en samenwerking in het aanbod en initiatieven	Burgerinitiatieven, vrijwilligers
	Onderwijs, zorgverzekeraars, werkgevers

Stakeholders

- Inwoners
- Sport-, cultuur- en welzijnspartijen
- Adviesraden
- Vrijwilligersorganisaties
- Afdelingen gemeente
- Zorgaanbieders
- GGD
- Scholen

Raakvlak andere sporen

- 2: Beschermd wonen (faciliteren activatie en contacten)
- 3: Jeugd (preventie)
- 4: Participatie (dagbesteding, maatschappelijke participatie)
- 5: Wonen (passend wonen)

Hervorming

Probleem:

Onvoldoende integrale blik, visie en sturing op initiatieven en preventie in de sociale basis. Te weinig oog voor en leren van resultaten en wat wel/niet werkt.

Hervormingen:

- Meer samenhang aanbrengen in aanbod, initiatieven en dienstverlening met focus op preventie
- Meer regie door de gemeente om sociale basis toe te rusten op sociale opgaven
- Sturing meer baseren op beschikbare data en feedback partners en inwoners
- Meer versterken bestaande initiatieven voor verhoogde inclusiviteit
- Meer ruimte voor initiatieven uit samenleving en sociaal ondernemerschap

Gewenste resultaten:

- Inwoners vinden (dicht bij huis) benodigde ondersteuning
- Signalen inwoners worden eerder opgepikt en opgepakt, erger voorkomen
- Afname specialistische/ zwaardere zorg
- Langer/eerder zelfredzaam zijn en zelfstandig thuis wonen
- Inclusieve(re) activiteiten, netwerken en wijken

Uitdagingen/risico's:

- Veel stakeholders betrokken, communicatie aandachtspunt
- Loopt door verschillende portefeuilles van wethouders
- Voldoende oog houden voor wat er al is

Gerealiseerd tweede halfjaar 2021

- Versterking sociale basis met ondersteuning voor ouderen en voor sociale activatie en herstel
- Het samen met partners vormgeven aan de sociale basis krijgt steeds meer een structurele inbedding.
- Afstemming tussen sociaal fysiek en veiligheid in sociale basis krijgt steeds meer vorm.
- Start met pilots om te zorgen dat sociale basis klaar is voor langer en eerder thuis wonen.
- Werkgroep Onderwijskansenbeleid is gestart.

2 Spoor 1

Sterke Sociale Basis

Ontwikkelingen

Het versterken van de sociale basis krijgt steeds meer vorm. In weer een half jaar met strenge corona maatregelen zagen we veerkracht en zelfredzaamheid bij een groot deel van de inwoners: ommetjes, buiten sporten, digitale ontmoetingen in plaats van feesten en partijen, thuiswerken in plaats van op kantoor, het werd al snel weer de norm. Maar voor veel inwoners waren het zware tijden. Financieel door gebrek aan inkomsten en werk. Psychisch door angst voor besmetting, door de druk van thuisonderwijs en quarantaineperiodes, door toenemende eenzaamheid en ziekte van dierbaren. Er is volop ingezet om deze inwoners te bereiken en hulp te bieden waar mogelijk: acties tegen eenzaamheid, inkomensondersteuning en een breed aanbod activiteiten om te ontmoeten en gezond te bewegen. We zien dat partners elkaar steeds meer vinden om gezamenlijk te werken aan de stevige basis.

We zien steeds meer diversiteit in wijken ontstaan. Dit komt o.a. door groei van de stad, doordat dat de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis in gang is gezet, door nieuwe Zwollenaren en door woningbouw in bestaande wijken. Ook gaan mensen, mede door coronamaatregelen soms anders met elkaar om. Het vraagt inzet van inwoners en partijen om gezamenlijk te blijven zorgen voor een leefbare stad en een sterke sociale basis.

Update voortgang

Goede gesprekken aan de gesprekstafels sociale basis

In september zijn per ambitie weer gesprekstafels geweest met partners.

Dit keer waren er concrete thema's:

- We hebben verkend hoe partijen subsidieaanvragen konden indienen voor het nieuwe beleid voor sociale activatie en herstel zoals vastgesteld door college en raad in oktober.
- We hebben de uitgangspunten van het nieuwe gezondheidsbeleid verkend en de wensen voor een uitvoeringsagenda om het beleid te realiseren.
- We hebben besproken hoe we gelijke kansen voor kinderen en jongeren kunnen realiseren. Dit op basis van een evaluatie Preventie jeugd.
- We hebben besproken hoe we gelijke kansen voor kinderen en jongeren kunnen realiseren. Dit op basis van een evaluatie Preventie jeugd en de strategische onderwijsagenda
- Ook is input opgehaald voor het coronaherstelplan. Besproken is wat de urgente problemen na Corona zijn, vooral bij jeugd.

Ook hebben we gesproken over onze werkwijzen. Enerzijds hebben we praktisch tips gedeeld: Wat werkt en hoe kunnen van elkaar leren? Anderzijds hebben we meer theoretisch gekeken hoe we van meer en minder succesvolle interventies kunnen leren. Dit leidde tot diverse en constructieve gesprekken over de verschillende onderwerpen.

Bestuurders sociale basis gaan samenwerken

Vier wethouders met portefeuilles in de sociale basis hebben samen met bestuurders van o.a. welzijnsorganisaties, scholen, Tiem, bibliotheek, zorgverzekeraar en corporaties verkend hoe ze als netwerk elkaar kunnen versterken bij het werken aan de opgaves in de sociale basis waar ze elk hun eigen rol hebben. Een van de conclusies was dat integrale afstemming en duidelijke wijkopgaves gewenst zijn.

Doorontwikkeling Goede dagen & perspectief afgerond

De doorontwikkeling goede dagen en perspectief is afgerond. De contractering en subsidiering van de drie nieuwe ondersteuningsvormen zijn voltooid en de ondersteuning is gestart.

Dagbesteding arbeidsmatige leeftijd (Perspectief), als maatwerkvoorziening Wmo

Het contract is op 1 oktober 2021 ingegaan en tot 1 januari 2022 was er een overgangsregeling zodat het sociaal wijkteam voldoende tijd had om alle indicaties te stellen. Er zijn ruim 200 indicaties afgegeven voor de maatwerkvoorziening. Dit is minder dan in eerste instantie is geraamd. Vanwege corona is de afgelopen twee jaar minder instroom geweest en dat is nu nog zichtbaar in de cijfers. Daarnaast zijn ook alternatieve oplossingen gevonden in de sociale basis.

Daginvulling ouderen (Goede dagen), algemene voorziening

Op 1 oktober 2021 is het contract ingegaan voor daginvulling ouderen. Alle deelnemers zijn overgegaan naar het nieuwe contract, voor de ca. 230 inwoners was er geen merkbare wijziging in de werkwijze. Via SamenZwolle is er één plek waar ouderen zich kunnen melden voor activiteiten in de sociale basis en de algemene voorziening daginvulling ouderen. Dit wordt ook gecombineerd met welzijn op recept zodat er voor ouderen een goed vindbare plek is voor activiteiten en daginvulling.

Sociale activatie en herstel, subsidieregeling

Met deze subsidie worden begeleiding en activiteiten geboden voor inwoners met psychische klachten of inwoners in een fase van herstel die net iets meer ondersteuning nodig hebben dan tot nu toe in de sociale basis aanwezig was. In het tweede deel van 2021 heeft de beoordeling van de subsidie plaatsgevonden. Vanaf 2022 zijn tien partijen gesubsidieerd voor de drie verschillende onderdelen van sociale activatie en herstel. Hiermee hebben we een breed aanbod dat verdeeld is over de stad en zich richt op verschillende doelgroepen. Voor begeleiding en activiteiten is een bereik van ca. 1000 inwoners mogelijk. Bij het herontdekken van interesses en vaardigheden is ruimte voor ca. 250 begeleidingstrajecten.

Met de voltooiing van de doorontwikkeling Goede Dagen en Perspectief zien we dat door een andere manier van kijken daadwerkelijk een verschuiving heeft plaatsgevonden van zware ondersteuning naar lichtere vormen. Waarbij ook daadwerkelijk de financiële middelen meeverhuisd zijn naar de voorkant, terwijl de passende zorg geborgd is en nu meer mensen ondersteund kunnen worden die dat nodig hebben.

Versterken sociale basis voor beweging naar beschermd thuis wordt onderzocht

In de tweede helft van 2021 is verkend hoe de sociale basis versterkt moet worden om de beweging naar beschermd thuis mogelijk te maken. Dit is gebeurd vanuit een regionale visie, maar ook lokaal wordt gestart met onderzoek/pilots om te kijken wat nodig en wenselijk is.

Korte vooruitblik

In januari 2022 vindt een nieuwe ronde gesprekstafels plaats om opgaves te concretiseren met interventies en om relevante beleidsstukken te bespreken om de uitvoering daarvan te verbeteren.

De Bestuurlijke gesprekstafel sociale basis wordt gecontinueerd. Samen met bestuurders van grote partijen op gebied van zorg, welzijn, onderwijs en wonen wordt verkend wat eenieder kan bijdragen aan de gestelde opgaves en ambities in de sociale basis, vanuit ieders taak. We starten de verkenning hoe wijkopgaves in de Sociale basis vorm krijgen.

Praktijkvoorbeelden:

Hoe we ouderen activeren: [Filmpje samen ouderen](#)

Hoe we jongeren weerbaar maken: [THINK op School, THINK op School - Wat is THINK op School?](#)

Hoe we bekendheid geven aan activiteiten: www.samenzwolle.nl

Spoor 2 **Wmo: Van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis**

Spoor 2 Samenvatting

Context

Voor wie

Inwoners met psychiatrische danwel psychosociale problematiek die toezicht en/of begeleiding nodig hebben om mee te kunnen doen in de samenleving

- Op peildatum 31 december 2021 bedroeg het aantal plekken beschermd wonen in de gemeente Zwolle 274 (172 ZIN en 102 Pgb), voor begeleid wonen in Zwolle was dit 131 (87 ZIN en 44 Pgb) In de regio IJssel-Vecht waren er in totaal 615 cliënten (419 beschermd wonen en 196 begeleid wonen).
- Richting Wlz op 28 juni 2021: 531 (40 aanvragers uit 2021 + 491 aanvragers uit 2020).

Financieel

Budget Regio-IJsselvecht: 42,1 mln
Gerealiseerde besparing in 2019 t/m 2022: 1,4 mln
Meer informatie over de besparingen is in dit hoofdstuk te vinden onder de Actualisatie van de valuecase.

Beïnvloedbaar	Niet/ gedeeltelijk beïnvloedbaar
Ontwikkelen woonvarianten	Effecten coronacrisis
Ontwikkelen Sterke Sociale Basis	Nieuwe verdeelmodel vanaf 2023
Versterken samenwerking	Beschikbaarheid passende woningen

Stakeholders

- Cliënten(vertegenwoordigers)
- Centrale Toegang
- Zorgaanbieders Wmo
- Regiogemeenten
- Lokale toegang/ wijkteams
- Zorgverzekeraars/ zorgkantoor
- Verwijzers instroom cliënten (Jeugd, GGZ, DJI)
- Toezichthouders

Raakvlak andere sporen

- 1: Sterke sociale basis (activatie, contacten)
- 3: Jeugd (overgang jeugdzorg)
- 4: Participatie (dagbesteding, inkomen en werk)
- 5: Wonen (beschikbare passende woningen)

Hervorming

Probleem:

Nog te veel te zware en dure zorg te ver weg van thuis, terwijl lichtere vormen voor dezelfde resultaten kunnen zorgen.

Hervormingen:

- Inwoners kunnen langer thuis wonen of eerder weer zelfstandig wonen met passende hulp
- Inrichten lichtere vormen ondersteuning in aansluiting op thuisondersteuning
- Inclusieve wijken en voldoende geschikte woningen
- Werken vanuit totaaloplossing, dus afstemmen op dagbesteding, inkomen en sociale contacten.
- Verleggen financiële verantwoordelijkheid van centrumgemeente naar alle gemeenten uit de regio
- Toewijzing cliënten naar passende zorg

Gewenste resultaten:

- Passende zorg voor de doelgroep
- Match zorgvraag en woonplek
- Geen gedwongen verhuizing
- Inclusieve wijk, goede balans tussen draagkracht en draaglast
- Beheersbare uitgaven

Uitdagingen/risico's:

- Voldoende passende woningen, vooral in de regio
- Stut en steun in de wijk, op peil houden, of versterken van draagkracht

Gerealiseerd tweede half jaar 2021

- Vastgestelde regiovisie BW MO 2023-2032
- Lokaal uitvoeringsplan is gereed en de gemeenteraad heeft er kennis van genomen. Verdere voorbereiding en uitwerking regionale afspraken over uitwerking regiovisie BW/MO, in werkgroepen toegang, inkoop en governance.
- Ingezet op oplossen (deel van de) wachtlijst per 2022 door extra plekken begeleid wonen. Daarnaast werken alle gemeenten aan lokale oplossingen en passende alternatieven voor beschermd wonen.
- Voorbereidingen getroffen om zorgaanbieders vanaf 2022 de mogelijkheid te bieden om Pgb-plekken om te zetten naar ZIN-plekken.

3 Spoor 2

Wmo: Van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis

Landelijke ontwikkeling, samen met de regio

De samenwerkingsregio IJssel-Vecht heeft de tweede helft van 2021 benut om de doordecentralisatie van beschermd wonen, met de (toen nog) beoogde ingangsdatum van 1 januari 2023 verder voor te bereiden. De regionale werkgroepen hebben de thema's toegang, inkoop, governance, financiën, visie en proces nader ingericht, waarmee recht wordt gedaan aan de verplichtingen uit de Norm van Opdrachtgeverschap (NvO) en aan de richtinggevende uitspraken van het regionaal bestuurlijk overleg van 30 juni 2021.

De Regiovisie IJssel-Vecht beschermd wonen en maatschappelijke opvang 2023-2032 is op 20 december 2021 door de gemeenteraad in Zwolle vastgesteld. In de Regiovisie is beschreven wat er lokaal én regionaal nodig is voor de gewenste transformatie naar beschermd thuis, op basis van het uitgangspunt 'lokaal wat lokaal kan en regionaal wat regionaal beter geregeld kan worden'. Ook is vastgelegd op welke terreinen we met elkaar blijven samenwerken. Tijdens dezelfde raadsvergadering heeft de gemeenteraad kennisgenomen van het lokaal uitvoeringsplan van beschermd wonen naar beschermd thuis voor de gemeente Zwolle. Hiermee geven wij uitvoering aan die beweging.

Update voortgang

- De bestaande toekomstvisie BW en MO is aangevuld met de vereisten uit de NvO en uitgewerkt in een Regiovisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang 2022-2032 voor de Regio IJssel-Vecht. Eind december 2021/begin 2022 hebben alle gemeenten in de regio deze Regiovisie vastgesteld.
- In de tweede helft van 2021 is het lokaal uitvoeringsplan voor de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis ter advisering aan de Participatieraad voorgelegd. De adviezen van de Participatieraad zijn verwerkt in de definitieve versie van het lokaal uitvoeringsplan. Dit plan is eind 2021, samen met de Regiovisie BW en MO aan de gemeenteraad ter instemming voorgelegd.

- We verbreden het spectrum van wonen en zorg door meer vernieuwende woonzorgconcepten tussen ambulante zorg en intramuraal wonen mogelijk te maken. Hiertoe zijn afgelopen jaar diverse tussenvoorzieningen gestart in Zwolle (zie spoor 5).
- Afbouw van de wachtlijst; uit de analyse van de wachtlijst in januari 2022 blijkt dat er 149 cliënten zijn met een indicatie beschermd wonen, die direct plaatsbaar zijn op een plek beschermd wonen bij een zorgaanbieder. Het blijft inhoudelijk wenselijk dat cliënten eerder passende ondersteuning ontvangen, ook om verergering van problematiek te voorkomen (en daarmee nog langere en/of intensievere ondersteuning vanuit beschermd wonen). In de tweede helft van 2021 is ingezet op uitbreiding van het aantal regionale plekken voor begeleid wonen per 2022. Door deze extra plekken (in totaal zijn 66 plekken aangevraagd) kan een deel van de wachtlijst instromen en kan daarmee doorstromen vanuit beschermd wonen worden gerealiseerd. Daarnaast werken alle gemeenten aan lokale oplossingen met passende alternatieven voor beschermd wonen.
- Omzetting Pgb-plekken naar ZIN-plekken; De druk op plekken begeleid- en beschermd wonen is in de regio IJssel-Vecht al jaren hoog en de regio kent een forse wachtlijst met cliënten die wachten op een (beter) passende plek. Een manier om dan op korte termijn ondersteuning te ontvangen, is het aanvragen van een Pgb. Hierdoor is de situatie ontstaan dat cliënten geen bewuste keuze maken voor een Pgb maar zich 'gedwongen' voelen tot een Pgb omdat dat de enige manier is om sneller ondersteuning te krijgen. Dit is een onwenselijke situatie omdat deze kwetsbare doelgroep vaak onvoldoende zelf in staat is om een Pgb te beheren en hun eigen ondersteuning in te kopen en aan te sturen. In de tweede helft van 2021 zijn de voorbereidingen getroffen om zorgaanbieders vanaf 2022 de mogelijkheid te bieden om Pgb-plekken om te zetten naar ZIN-plekken. Bij omzetting van Pgb naar ZIN is er geen sprake van extra plekken. Het is een verschuiving binnen beschermd wonen/begeleid wonen van Pgb naar ZIN. Deze omzetting wordt voornamelijk gedaan zodat we cliënten en aanbieders niet ongewild naar een Pgb bewegen, beter zicht en bewaking hebben op kwaliteit en rechtmatigheid van de aanbieders en om de aanzuigende werking van Pgb-aanbieders in onze regio terug te dringen.

3 Inmiddels heeft de staatssecretaris landelijk bekend gemaakt dat de invoerdatum van het woonplaatsbeginsel en de doordecentralisatie van beschermd wonen per 1 januari 2023 niet langer haalbaar is en dus wordt uitgesteld.

Korte blik vooruit

De gemeenteraad heeft eind 2021 het lokaal actieplan vastgesteld en voor 2022 middelen beschikbaar gesteld om deze beweging te faciliteren. Dit betekent dat we in 2022 aanvullende vernieuwende woonzorgconcepten gaan starten in samenhang met spoor 5. Ook onderzoeken we in hoeverre een aanvullend aanbod voor time-out/respijtzorg nodig is. Daarnaast zetten we in op de landing in de wijk; wat is nodig om deze beweging goed in de wijk te kunnen laten landen, voor zowel de psychisch kwetsbare inwoners als voor de directe woonomgeving? Dit zal in samenhang met de sociale basis (Spoor 1) worden uitgewerkt.

We zullen de uitvoering van deze beweging nader moeten invullen, dit betekent o.a. dat de toegang meer en meer een lokale verantwoordelijkheid zal worden. Samen met het Sociaal Wijkteam en de Centrale Toegang kijken we wat hiervoor nodig is en werken we toe naar een zorgvuldige overdracht waarbij rekening wordt gehouden met leergeld en leertijd.

Onlangs heeft de staatssecretaris van VWS laten weten dat invoering van een woonplaatsbeginsel en het daarmee samenhangend nieuw verdeelmodel beschermd wonen per 1 januari 2023 niet haalbaar is. Het beleid van Rijk en gemeenten is en blijft echter gericht op de geleidelijke transitie van beschermd wonen naar beschermd thuis. De VNG doet de oproep aan gemeenten om de beweging naar een beschermd thuis in alle gemeenten op gang te houden. Aan deze oproep willen we in regio IJssel-Vecht graag gehoor geven en we gaan door met onze inhoudelijke doorontwikkeling.

Regionaal blijven we dan ook werken aan de nieuwe contractering, de doorontwikkeling van de toegang en de governance. Dit pakken we op in werkgroepen samen met de beleidsadviseurs uit de regio. Voor alle onderdelen geldt uiteraard dat we in de inhoudelijke werkgroepen rekening houden met de effecten van het uitstel van de doordecentralisatie. Zodra er meer duidelijkheid komt over de financiën BW vanaf 2023 en verder, zullen we ook de financiële effecten nader in kaart brengen.

Spoor 3 **Jeugd: Herstel in het gewone leven**

Spoor 3 Samenvatting

Context

Voor wie

Aantal jeugdigen in jeugdzorg: ongeveer 4.250
 Waarvan jeugdhulp met verblijf: ongeveer 480

Financieel

Budget lokaal 2020: € ca. 37 mln
 Oorspronkelijke besparing: € 4,7 mln
 Gerealiseerd: € 1,15 mln
 Nog realiseren (2020-2024): € 0,35 mln

Beïnvloedbaar	Niet/ gedeeltelijk beïnvloedbaar
Inrichten preventie	Effecten coronacrisis
Samenwerking SWT- contract-management-beleid-zorgaanbieders	Verwijzing door GI's, scholen en huisartsen
Lokale budgetten	Inkoopmodel RSJ
	Budget en maatregelen Rijk

Stakeholders

- Cliënten
- Sociale Wijkteams
- Huisartsen
- Welzijnsorganisaties
- Scholen
- Kinderopvang
- Jeugdhulpaanbieders
- Jeugdbescherming en -reclassering
- Regiogemeenten
- Regionaal Serviceteam Jeugd
- Rijk

Raakvlak andere sporen

- 1: Sterke sociale basis (activatie, contacten)
- 2: Beschermd wonen (overgang jeugdzorg)
- 4: Participatie (dagbesteding, opleiding en werk)
- 5: Wonen (beschikbare passende woningen)

Hervorming

Probleem:

Gezinnen vinden (eenvoudige) ondersteuning nog te laat. Via huisartsen en scholen nog te vaak/makkelijk verwijzing naar zwaardere jeugdhulp. Aanbod nog te weinig vraag- en resultaatgericht en vanuit dezelfde visie.

Hervormingen:

- Normaliseren opvoedingsuitdagingen
- Meer focus op preventie en eenvoudige hulp dichtbij
- Doorgaande ontwikkelingslijn, aangesloten bij dagelijks leven
- Hulp meer in samenhang aanbieden
- Van aanbod- en productgericht naar vraag- en resultaatgericht aanbod

Gewenste resultaten:

- Minder schooluitval en meer participatie
- Verhoogde veiligheid leefomgeving
- Eerder passende hulp beschikbaar, mede door passende verwijzing
- Afname zware zorg waar mogelijk
- Duurzamere effecten van de hulp door betere aansluiting bij dagelijks leven

Uitdagingen/risico's:

- Beperkte invloed op regio
- Beperkte invloed op verwijzers, terwijl gemeente wel verplicht de rekening van de toegewezen zorg betaalt
- Belang preventie is niet makkelijk aan te tonen

Gerealiseerd tweede half jaar 2021

- In het najaar van 2021 is gestart met de uitvoering van het eerste concrete deelprogramma van het project "Samen voor een stevige basis" met basisschool de Springplank in de wijk Dieze.
- Sinds september 2021 werken we in twee wijken met het **Relatie- en Scheidingsteam Zwolle**
- Praktijkklas Ambelt: per schooljaar is er nu plek om 15 Zwolse leerlingen te plaatsen (in de pilot waren dit er 3).
- In het najaar van 2021 hebben 25 kinderen gebruik gemaakt van BSO+.
- In oktober 2021 heeft Trias Jeugdhulp de locatie Zwanenburg geopend, een kleinschalige woonvoorziening voor jongeren met autismespectrumstoornissen.
- Samen met partners plan van aanpak **Vermindering instroom JeugdzorgPlus** opgesteld.

4 Spoor 3

Jeugd: Herstel in het gewone leven

Ontwikkelingen

Het jaar 2021 was een pittig jaar voor veel kinderen en jongeren in Zwolle. Als gevolg van de coronapandemie en de daaruit voortvloeiende maatregelen, was sprake van een hoog aantal cliënten in de jeugdhulp en een verzwaring van de hulpvraag bij een deel van de cliënten. Dit was in lijn met de landelijke ontwikkelingen. De beperkende maatregelen raakten de jeugd hard; vooral bij kinderen en jongeren die al problemen hadden zagen we een verergering van de problematiek. Wanneer jeugdhulp nodig was vanwege leed door bijvoorbeeld eenzaamheid, depressies, suïcidaliteit en eetstoornissen, dan zetten wij passende hulp in voor onze inwoners. Het Sociaal Wijkteam en de jeugdhulpaanbieders hebben grote inspanningen geleverd om de jeugdigen en hun gezinnen de noodzakelijke ondersteuning, hulp en zorg te bieden.

Van diezelfde aanbieders werd in de tweede helft van 2021 weer gevraagd om een inhoudelijke bijdrage aan het regionale inkoopproces te leveren dat medio 2021 voortijdig was beëindigd (zie ook de raadsinformatienota Voortgang regionale inkoop specialistische jeugdhulp d.d. 7 oktober 2021). Het nieuwe inkoopmodel biedt betere kansen op een goede samenwerking voor een meer integrale inzet van hulp dichtbij en versterkt de positie van het Sociaal Wijkteam. De vertraging van de inkoop remt enkele transformatieprocessen, maar is noodzakelijk om de aanbesteding zorgvuldig en inhoudelijk goed uit te voeren. Op basis van de nieuwe, aangepaste inkoopkaders zal in 2022 een nieuwe aanbestedingsprocedure starten. Het najaar van 2022 wordt vervolgens gebruikt voor een zorgvuldige implementatie van het nieuwe inkoopmodel, zodat vanaf 2023 eindelijk gewerkt kan worden binnen de kaders van het doorontwikkelde inkoopmodel.

Update voortgang

Preventie

Samen voor een stevige basis

In Zwolle werken we aan versterking van de samenwerking tussen passend onderwijs en jeugdhulp. In het programma Samen voor een stevige basis zetten we met deelnemende scholen in op normalisering bij opgroeien en opvoeden: hulp in het gewone leven. Doel is om onnodig beroep op gespecialiseerde jeugdhulp te voorkomen.

In het najaar van 2021 is gestart met de uitvoering van het eerste concrete deelprogramma met basisschool de Springplank in de wijk Diezerpoort. We werken daar langs twee lijnen aan het versterken van de ondersteuning van leerlingen op school, met een uitstraling naar de wijk. Het gaat om:

1. Een rijk aanbod op school, waardoor kansgelijkheid wordt bevorderd en de school een knooppunt wordt voor extra ondersteuning in en vanuit school voor kinderen en ouders in de wijk.
2. Een ondersteunende en stimulerende context, waardoor een beroep op opvoedingsondersteuning in het kader van jeugdhulp veel minder nodig is. We realiseren dit onder meer door extra inzet van jongerenwerk, een pedagogisch medewerker en een jeugd- en gezinswerker Sociaal Wijkteam.

Binnen het programma hebben we de Ondersteuningsteams op de scholen (die zijn ingesteld om hulp en steun zo dichtbij mogelijk te kunnen organiseren) geëvalueerd. De evaluatie van ondersteuningsteams (OT) in het Primair en in het Voortgezet Onderwijs laat zien dat er nog veel verschillen tussen scholen zijn (zie ook: Informatienota Tussenevaluatie Ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp d.d. 12 oktober 2021). Scholen zien het OT nog niet altijd als plek voor preventie en inclusie maar vooral als het team om complexe zorgvragen te bespreken. Dat moet de komende periode verder ontwikkelen. We hebben geleerd dat schooldirecties hier een belangrijke rol in kunnen vervullen. Enerzijds door het OT steviger te positioneren op school en anderzijds door het uitdragen van de visie en de bedoeling van onze gezamenlijke samenwerking in het onderwijs. Er wordt in toenemende mate ondersteuning geboden door het OT zelf. Door die rol uit te breiden en zo de link tussen school en thuis en tussen school en behandeling te verbeteren, hoeft naar verwachting minder beroep op individuele begeleiding door een zorgaanbieder te worden gedaan. We betrekken de evaluatie bij het actualiseren van de Ontwikkelagenda en de afspraken met schoolbesturen voor de periode 2022-2026.

Positief opvoedklimaat

In 2021 is met de kernpartners een leefstijlakoord gesloten. Met dit akkoord dragen we bij aan het versterken van kinderen, jongeren en ouders op het gebied van leefstijlthema's die ook in het landelijk preventieakkoord centraal staan, zoals roken, alcohol- en middelengebruik.

Toegang

Sterk ouderschap, scheiden zonder schade

In Zwolle gaan we preventief complexe scheidingen tegen. Dit najaar zijn daarin flinke stappen gezet.

Sinds september 2021 werken we in twee wijken met het Relatie- en Scheidingsteam Zwolle (voorheen onder de werktitel 'scheidingsplatform'). Dit team bestaat uit jeugd- en gezinswerkers, maatschappelijk werkers, mediators en advocaten en kan praktisch advies en ondersteuning geven in verschillende fasen van een relatie/scheiding: bij relatietwijfel, wanneer mensen besloten hebben uit elkaar te gaan en na de scheiding. Dit najaar is met het team gewerkt aan de positionering, methodische werkwijze (inclusief scholing) en monitoring. In het najaar van 2022 wordt u geïnformeerd over de resultaten van het team.

Dit najaar zijn afspraken gemaakt met de GGD binnen de pilot Centering Parenting. In deze pilot vervangen groepsbijeenkomsten deels de individuele contactmomenten in de

jeugdgezondheidszorg (consultatiebureau). Medewerkers van het Relatie- en Scheidingsteam zullen per deelnemersgroep een van deze groepsbijeenkomsten organiseren over het thema relaties.

Verder zijn er ook in dit najaar leerbijeenkomsten geweest voor relatie- en scheidingsprofessionals in Zwolle vanuit de leergemeenschap 'gezonde relaties, beter voor Zwolle'. Nog steeds sluiten nieuwe professionals aan waardoor we een steeds steviger 'team' vormen in de stad dat vanuit dezelfde visie werkt met onze inwoners.

Tot slot verkennen we de mogelijkheid van integrale financiering (verschillende wetgeving) als het gaat om het bieden van passende hulp in zeer complexe scheidingssituaties waar al meerdere vormen van hulp zijn ingezet zonder effect. Op casusniveau kan deze hulp worden ingezet. We werken nog aan structurele inbedding (zie ook spoor 6).

Onze Zwolse werkwijze heeft ook landelijk aandacht gekregen vanuit het landelijk programma Scheiden zonder Schade. In oktober zijn de projectleiders hierover geïnterviewd door Frenk van der Linden. Dit interview is hier terug te kijken: [Scheidingstour #2: Gemeente Zwolle - YouTube](#)

Samenwerking met de huisartsen

In 2021 zijn verkennende gesprekken gevoerd over de mogelijkheid om medicatiecontrole jeugd-ggz bij de huisartsen te beleggen. In het verlengde hiervan is een verkenning gestart naar het organiseren van een consultatiefunctie vanuit de specialistische jeugd-ggz, ter ondersteuning van de jeugd- en gezinswerker bij de huisartsen. Dit versterkt de positie van de jeugd- en gezinswerker en bevordert het vertrouwen van de huisartsen in deze vorm van samenwerking. In de praktijk is op casusniveau een en ander uitgetoetst. Vanwege de forse druk op de jeugd-ggz en ziekte bij personen die bij deze interventies een voortrekkersrol vervulden, hebben we hier nog onvoldoende vorderingen kunnen maken. Dit wordt in 2022 weer opgepakt.

Dyslexie

De proeftuin dyslexie is in voorbereiding. De start is in het schooljaar 2022-2023. Vooruitlopend daarop wordt een poortwachter geworven die de dossiers die worden aangemeld voor dyslexiezorg, gaat toetsen. Lessen daaruit worden gedeeld met het onderwijs en meegenomen in de ontwikkeling en uitvoering van de proeftuin. Bij deze proeftuin wordt een extern adviseur betrokken die deskundig is op het gebied van dyslexiezorg en onderwijs. Voor meer informatie verwijzen we naar de informatienota d.d. 28 februari 2022 over de stand van zaken proeftuin dyslexie.

Praktijkklas Ambelt

Met De Ambelt werkt de gemeente samen om kinderen die dreigen uit te vallen nieuw perspectief te bieden binnen het onderwijs. De pilot met de praktijkklas bij de Ambelt is in 2021 omgezet in een overeenkomst tussen school en gemeente. Daarmee is de mogelijkheid

Praktijkvoorbeeld onderwijs-zorg arrangement (praktijkklas bij De Ambelt)

Johannes (niet zijn echte naam) is 14 en de jongste in een gezin met 4 kinderen. Zijn twee zussen hebben wisselend thuis en in een jeugdhulpinstelling gewoond. Ook zijn broer zat meer thuis dan op school.

Johannes heeft vanaf de basisschool meerdere scholen doorlopen en is uiteindelijk op het speciaal basisonderwijs beland.

Hoewel niet iedereen een startkwalificatie heeft gehaald, zijn alle gezinsleden praktisch ingesteld en is het iedereen gelukt om een baantje te vinden. Alle kinderen zijn erg blij met hun werk, maar hun inkomsten zijn op dit moment nog onvoldoende om op eigen benen te kunnen staan.

Vanwege zijn gedrag werd Johannes' moeder bijna dagelijks gebeld om haar zoon op te halen. Thuis volgde dan meestal een dag met veel boosheid. Dit was erg belastend voor iedereen en uiteindelijk gaven ze de hoop op dat het met Johannes nog goed zou komen: "Hij kon maar beter thuis blijven want dat was rustiger voor hem en minder pijnlijk dan dagelijks een teleurstelling oplopen".

Toen we de praktijkklas van de Ambelt (op basis van een onderwijs-zorg-arrangement) konden voorstellen, stonden ouders en Johannes niet meteen te springen. "Waarom zou het dit keer wel lukken?" Maar ze wilden het uiteindelijk toch proberen. Heel langzaam werd school weer opgebouwd en als het even moeilijk werd, kon het personeel voor de klas hem toch binnenboord houden.

Voor Johannes staan er gewoon twee docenten voor de klas, terwijl één van beiden een achtergrond in de jeugdhulp heeft. Tegen alle verwachtingen in gaat Johannes nu weer volledig naar school en vindt hij het zelfs leuk; hij doet weer mee en heeft zijn onderwijsachterstand bijna volledig ingehaald. Zijn ouders zijn enorm opgelucht. Dat het goed gaat met Johannes geeft veel rust in het gezin. En dit pakt ook goed uit voor de oudere kinderen. Er zijn veel minder vaak ruzies thuis en de kinderen kunnen elkaar steeds meer steunen. Het hele gezin herstelt hiervan, ze hebben het samen weer fijn en alle extra hulp is afgerond.

van plaatsing van een leerling in de praktijkklas als onderwijs-zorg-arrangement, stand beleid geworden. Per schooljaar is nu plek om 15 Zwolse leerlingen te plaatsen (in de pilot waren dit er 3). School en lokale toegang bepalen samen of dit voor een leerling een goede plek is. Hiermee voorkomen we uitval, thuiszitten en onnodig beroep op gespecialiseerde jeugdhulp (b.v. dagbesteding). De met deze maatregel beoogde besparing is gerealiseerd. De overeenkomst loopt tot 2023 en wordt dan geëvalueerd.

BSO+

De werkwijze van BSO+ is ook dit najaar verder doorgezet. Uitgangspunt van deze werkwijze is dat kinderen met een ondersteuningsvraag zoveel als mogelijk naar een reguliere BSO-voorziening gaan, waar ze extra ondersteuning krijgen. Dit past bij de beweging van apart naar gewoon en bij het uitgangspunt om zoveel mogelijk te werken aan herstel in het gewone leven. In het najaar van 2021 hebben 25 kinderen gebruik gemaakt van BSO+.

Proeftuin Jeugd

Op 12 november 2021 heeft de gemeenteraad ingestemd met het voorstel voor een Proeftuin Jeugd 'Samenspel in de wijk', zoals voorgesteld in de nota Herijking hervormingsmaatregelen jeugdzorg (d.d. 12 oktober 2021).

Een belangrijke conclusie was dat we doorgaan met de ingezette hervormingen, tevens werken aan verbetering van onze sturingsinformatie en gaan bouwen aan een sturingsmodel dat leidt tot meer inzicht, grip en sturing op jeugdzorg. Op basis van de analyse werd ook voorgesteld te starten met de Proeftuin Jeugd 'Samenspel in de wijk' in een deel van de stad. Doel van deze proeftuin is om samen met de inwoners, partijen in de sociale basis en aanbieders van specialistische jeugdhulp tot een nieuwe manier van werken te komen, waardoor jeugdigen en hun ouders de benodigde ondersteuning vaker dichtbij huis vinden: thuis, op school en in de wijk. Het Sociaal Wijkteam heeft daarbij een sleutelrol. Enerzijds bij het samen met de 'sociale basis' zoeken naar duurzame oplossingen voor hulpvragen van jeugdigen en hun omgeving en anderzijds door het bieden van ondersteuning, waar nodig met behulp van een flexibele schil met specialisten.

Deze werkwijze moet leiden tot hulp dichterbij, die sneller start en tijdig wordt afgebouwd, altijd op maat is en betere resultaten oplevert voor de gezinnen. Zodra het kan, verminderen we de inzet van professionele hulp, maar als blijkt dat meer hulp nodig is, dan zet het Sociaal Wijkteam dat net zo snel weer in. Zo wordt integraal maatwerk de standaard. Doordat het Sociaal Wijkteam in deze werkwijze meer in de regierol blijft als er specialistische jeugdhulp wordt ingezet, kan ook sterker gestuurd worden op het terugdringen van de lengte van jeugdhulptrajecten. Onlangs is voor deze proeftuin een projectleider geworven, zodat de uitvoering dit voorjaar kan starten.

Passende jeugdhulp

Lokaal

In het voorjaar van 2021 bent u geïnformeerd over de samenwerkingsafspraken met de netwerkpartners binnen het gedwongen kader jeugd. Deze samenwerkingsafspraken zijn in het najaar van 2021 geïmplementeerd. In alle Zwolse wijken zijn startbijeenkomsten met betrokken professionals georganiseerd.

Daarnaast is op het gebied van veiligheid ook een intensieve samenwerking gerealiseerd tussen Veilig Thuis en twee wijkteams. Hierover was in de vorige rapportage al meer te lezen. Betrokken medewerkers ervaren de intensievere samenwerking met Veilig Thuis als helpend om tot betere resultaten te komen voor de jeugdige.

Praktijkvoorbeeld samenwerking Veilig Thuis en Sociaal Wijkteam

Medewerker SWT over de pilot met Veilig Thuis:

“In de pilot worden meldingen besproken die Veilig Thuis voorheen schriftelijk aan ons zou hebben overgedragen, omdat er geen sprake is van acuut huiselijk geweld. In plaats van een schriftelijke overdracht worden in deze pilot de meldingen nu warm overgedragen. In dat gesprek kunnen we aangeven wat we nodig hebben om de melding bespreekbaar te maken in het gezin. Het is soms best spannend om huiselijk geweld bespreekbaar te maken. Ik vind het nu minder spannend, omdat ik me gesteund voel door het overleg met Veilig Thuis over de melding en daarin alles kan vragen over hoe ik het bespreekbaar zou kunnen maken. En het idee dat Veilig Thuis mee kan gaan op huisbezoek geeft me een gerust gevoel. Het voelt alsof we collega's zijn.”

Kleinschalige woonvoorzieningen

In oktober heeft Trias Jeugdhulp de locatie Zwanenburg geopend, een kleinschalige woonvoorziening voor jongeren met autismespectrumstoornissen. In deze woonvoorziening helpt Trias jongeren richting een zo zelfstandig en zelfredzaam mogelijke toekomst.

Doorstromen vanuit jeugdhulp met verblijf

Veel jongvolwassenen die vanaf hun 18e uitstromen uit jeugdhulp, hebben nog een woonvraag en daarnaast ook behoefte aan begeleiding die zij vanuit de Wmo kunnen krijgen van de gemeente. De aansluiting van jeugdhulp met verblijf op huisvesting voor meerderjarigen is in de praktijk een uitdaging, niet in de laatste plaats vanwege de krapte op de woningmarkt. In 2021 is dit als opgave expliciet opgenomen in het programma Wonen en Zorg.

Regionaal

Integrale spoedhulp IJsselland

De inzet van integrale spoedhulp IJsselland heeft in 2021 in de jeugdregio IJsselland naar schatting ruim 45 keer een uithuisplaatsing voorkomen. Naast het voortbouwen op de positieve resultaten, wordt in 2022 ingezet op een doorontwikkeling van deze nieuwe werkwijze waarbij onder meer wordt ingezet op één telefoonnummer voor alle crisisjeugdhulp en het nog verder versterken van de samenwerking in de praktijk.

Praktijkvoorbeeld integrale spoedhulp IJsselland

Bij een gezin was sprake van forse verwaarlozing van een kindje van 2 jaar oud én een pasgeboren baby. In het gezin was sprake van problemen in verband met een licht verstandelijke beperking (LVB). De ambulante spoedhulpwerker van een jeugdhulpaanbieder heeft twee keer een deskundige collega van een LVB-aanbieder meegenomen naar het gezin om het gedrag van ouders beter te kunnen duiden en meer aansluiting te vinden. Hierdoor is een uithuisplaatsing voorkomen.

Bovenregionaal

Vermindering instroom JeugdzorgPlus

JeugdzorgPlus is een kostbare, ingrijpende hulpverleningsvorm die soms helaas noodzakelijk is omdat er op dat moment geen andere mogelijkheden meer zijn. In onze regio gaat het om ongeveer 25 jongeren per jaar. De jeugdregio's in Gelderland en Overijssel hebben samen met vier aanbieders van JeugdzorgPlus de ambitie uitgesproken om de JeugdzorgPlus in de huidige vorm overbodig te maken in de periode 2021-2031. Een belangrijke opgave om dit doel te bereiken is het verminderen van de instroom. De jeugdregio's hebben zich daarom ten doel gesteld de instroom per jaar met 5% te verminderen. In IJsselland hebben we vervolgens in november 2021 in een bijeenkomst met aanbieders van JeugdzorgPlus, maar ook reguliere jeugdhulpaanbieders, jeugdbescherming, raad voor de kindbescherming, toegangsmedewerkers en gemeenten gewerkt aan een plan van aanpak om dit te bereiken. Daarin zijn drie acties opgenomen, die in 2022 worden uitgevoerd:

- dossieronderzoek van de 30 jongeren die in IJsselland in 2020 zijn ingestroomd,
- inzetten op het zo goed mogelijk wél buiten de JeugdzorgPlus helpen van jongeren voor wie JeugdzorgPlus wordt overwogen,
- haalbaarheidsstudie naar geïntegreerde hulpvorm als alternatief voor JeugdzorgPlus.

Vooruitblik

Sturing- en sturingsinformatie

We hebben dringend behoefte aan beter zicht, inzicht en grip op de jeugdzorgkosten. Daarom hebben we in 2021 vanuit verschillende disciplines geanalyseerd hoe de sturingsinformatie jeugdzorg in Zwolle verbeterd kan en moet worden. Dit heeft geresulteerd in een rapport met aanbevelingen over de noodzakelijke verbeteringen in de informatievoorziening en over een sturingsmodel om de bedrijfsvoering 'in control' te brengen (zie bijlage 2 bij de nota Herijking hervormingsmaatregelen jeugdzorg d.d. 12 oktober 2021). Inmiddels is een projectleider aangesteld voor de uitvoering van de aanbevelingen. In de tweede helft van 2022 zullen we de gemeenteraad informeren over de eerste opbrengsten van dit project.

Positieve gezondheid

Op basis van budget uit het regionaal transformatiefonds, gaan we in Zwolle professionals van de diverse organisaties die deelnemen aan het programma Samen voor een stevige basis, trainen in het gedachtengoed over positieve gezondheid. Daarmee leren zij in hun samenwerking om hun inzet te baseren op gezondheid en gedrag en minder de nadruk te leggen op ziekte en zorg ('van ZZ naar GG'). Dit heeft een sterk normaliserend effect, voorkomt onnodig beroep op gespecialiseerde jeugdhulp en levert een bijdrage aan de samenwerking van de professionals uit verschillende disciplines.

Afwegingskader jeugdhulp

Omdat Rijk en de VNG het niet eens waren geworden over de financiële compensatie voor de tekorten in de jeugdzorg, spande de VNG een arbitragezaak aan tegen het Rijk. Naast een oordeel over extra middelen tot en met 2028, volgde daaruit ook de ontwikkeling van een Landelijke Hervormingsagenda Jeugd. Een belangrijk onderdeel daarvan is het vraagstuk van de reikwijdte van de Jeugdwet. De afspraak was dat het nieuwe kabinet daarmee voortvarend aan de slag zou gaan, maar in het regeerakkoord werd tot ieders verrassing een forse extra bezuiniging aangekondigd. Daardoor zijn de gesprekken over die Landelijke Hervormingsagenda Jeugd stopgezet.

Vanwege de urgentie om de jeugdzorg duurzaam beschikbaar te houden voor jeugdigen die dit nodig hebben, gaan we wat betreft de reikwijdte van de Jeugdwet niet langer wachten op landelijke ontwikkelingen. We starten nog vóór de zomer van 2022 een traject om het Sociaal Wijkteam optimaal te faciliteren met een actueel en eenduidig afwegingskader dat past bij het nieuwe inkoopmodel jeugdhulp per 2023. Het college heeft dit ook aangekondigd in de raadsinformatienota van 12 oktober 2021, nadat daarover was gesproken in het raadsdebat over de gestegen jeugdzorguitgaven (17 mei 2021).

Om tot een werkbaar en gedragen afwegingskader jeugdhulp te komen, zullen jeugdigen, ouders, ervaringsdeskundigen, jeugdhulpverleners, medewerkers van het Sociaal Wijkteam, partners uit de sociale basis, beleidsadviseurs en gemeenteraadsleden betrokken worden. En uiteindelijk zal het ook worden vastgelegd in een aanpassing van de Verordening Jeugdhulp Zwolle en een daarop gebaseerd praktisch afwegingskader jeugdhulp voor het Sociaal Wijkteam.

Spoor 4 **Participatie: Het potentieel verzilveren**

Spoor 4 Samenvatting

Context

Voor wie

Kwetsbare inwoners voor wie extra inspanning nodig is om op de arbeidsmarkt te komen.

Financieel

Financiële opbrengsten of besparingen vallen niet binnen het kader van de hervormingsagenda.

Beïnvloedbaar	Niet/ gedeeltelijk beïnvloedbaar
Uitvoering: IO, Tiem, SWT, Rmc en RBZ	Effecten coronacrisis
Aansturing betaalde partners	Werkgevers en opleiders
Versterken samenwerking	Ontwikkelingen economie en arbeidsmarkt

Stakeholders

- Tiem
- Werkgevers, onderwijs en andere publiek-private partners
- Inkomensondersteuning
- Sociaal wijkteam
- Partijen Sterke sociale basis

Raakvlak andere sporen

- 1: Sterke sociale basis (activatie, netwerk)
- 2: Beschermd wonen (randvoorwaarde Beschermd thuis)
- 3: Jeugd (daginvulling, opleiding, werk)

Hervorming

Probleem:

Het potentieel van inwoners die langs de kant staan zonder werk wordt nog onvoldoende gezien en verzilverd.

Hervormingen:

- Meer regie voor de inwoner
- Integrale toegang (niet per se fysiek): vanuit zelfde visie ondersteunen en verwijzen
- Bieden divers aanbod laagdrempelige werkplekken
- Meer denken vanuit de totaaloplossing (creatief denken en soms afwijken van de regels)

Gewenste resultaten:

- Soepele overgang tussen school en werk
- Stappen zetten met helderheid over financiële impact, stapje terug ook mogelijk.
- Werkplekken die passen bij behoefte inwoner

Uitdagingen/risico's:

- Krapte op de arbeidsmarkt
- Werken vanuit dezelfde visie
- Zorgen dat inwoner geen last heeft van de achterliggende verschillende wetten en regelingen
- Verwevenheid HCA en arbeidsmarktbeleid
- Geschotte budgetten

Gerealiseerd tweede half jaar 2021

- 36 langdurig werklozen zijn direct of indirect via Startbaan hun potentieel aan het verzilveren
- Oprichting sociale coöperatie en start werving deelnemers
- Uitvoeringsmodel doelgroepen Participatiewet: voorbereidend onderzoek en vorming innovatieteam vanuit de gemeentelijke uitvoeringsorganisaties

5 Spoor 4

Participatie: Het potentieel verzilveren

Ontwikkelingen

Ondanks corona zagen we in de tweede helft van 2021 een economische groei die resulteerde in meer vacatures dan werklozen. Door corona zijn mensen verschoven tussen sectoren, doordat in sommige sectoren het werk stilviel, terwijl andere groeiden. Bij het weer opstarten van de getroffen sectoren, keerden niet alle medewerkers weer terug. We hebben nu dus te maken met flinke krapte op de arbeidsmarkt.

De mensen die nu toch instromen in de bijstand kennen meer en/of grotere problemen, wat hun deelname aan het arbeidsproces belemmert. Het grootste deel van het bijstandsvolume bestaat uit mensen die langdurig bijstandsafhankelijk zijn. Ondanks de belemmeringen die zij ervaren zien we dat deze groep toch mondjesmaat uitstroomt. Dit zien we terug in de ontwikkeling van het bijstandsvolume:

Stand	januari 2020	juli 2020	december 2020	juli 2021	december 2021
Aantal dossiers	3614	3.771	3.840	3.727	3.619
Dossierstijging van:		157	69	-113	-108

In 2019 daalde het bijstandsvolume. Sinds de beperkende maatregelen na de uitbraak van het coronavirus zagen we een stijging. In 2021 werd dit weer gevolgd door een daling.

Het aantal mensen dat gebruik maakt van de WW is 5.179. In het afgelopen halfjaar betekent dat een daling van 6,3%. Landelijk is die daling zelfs nog groter. Dat de daling landelijk hoger is, is mede te verklaren doordat in Zwolle in de vorige periode juist een grotere daling liet zien dan landelijk. Waarschijnlijk liepen we daarmee voor op de landelijke trend.

Aantal mensen met WW	December 2021	Daling tov juli 2021
Regio Zwolle	5.179	6,3 % [5.525]
Nederland	191.775	16,9 % [224.227]

Bron: Regionale maandcijfers arbeidsmarktinformatie

Update voortgang

In dit spoor blijven wij ons focussen op de uitstroom van mensen die al langer in de bijstand zitten. Door de krapte op de arbeidsmarkt hebben zij meer kans om uit te stromen. In de afgelopen periode is wederom gewerkt aan het uitwerken van een bestedingsvoorstel voor Lokale Koolmeesgelden 2022 en gaven wij uitvoering aan de maatregelen ten laste van Koolmeesgelden als impuls voor re-integratie over de jaren 2020, 2021 en 2022. Daarnaast hebben wij ingezet op onderstaande onderdelen:

Laagdrempelige werkplekken

Hierbij wordt in de praktijk getoetst of met het bieden van laagdrempelige werkplekken de overgang naar betaalde arbeid wordt versoepeld voor Zwollenaren die al 2 jaar of langer afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering. De plekken zijn laagdrempelig, omdat er minder eisen aan deelnemers worden gesteld dan bij het huidige aanbod geldt en het gaat om passend werk. Zo streven we ernaar dat deze groep vaker naar betaald werk uitstroomt. We hebben één concept voor laagdrempelige werkplekken in uitvoering en één in voorbereiding:

Uitkering inzetten als loon

Dit noemen we de Startbaan. In de zomer is de werving van kandidaten voor deze nieuwe uitvoeringspraktijk in samenwerking met Werkcoöperatie de Middencirkel gestart.

In de vorige rapportage is benoemd dat het aantal kandidaten achterbleef op onze verwachting. Ook hadden we verwacht dat alle 30 beschikbare plekken binnen Uitkering inzetten als loon (de Startbaan) gevuld zouden zijn. Inmiddels hebben 71 kandidaten zich aangemeld, waarvan 11 kandidaten (na een eventuele oriëntatiefase) actief zijn vanuit een Startbaan. Momenteel zijn nog 2 kandidaten actief in de oriëntatiefase en met 9 kandidaten worden momenteel gesprekken gevoerd over de mogelijkheden en consequenties³. Om het aantal aanmeldingen te blijven stimuleren is er inmiddels een wekelijks inloopspreekuur waar potentiële kandidaten naartoe kunnen als ze de mogelijkheden willen onderzoeken.

³ Hierbij worden desgewenst het sociaal wijkteam en sociaal raadsleden betrokken.

Niet alle aanmeldingen hebben geleid tot een Startbaan. Hiervoor is een aantal redenen aan te wijzen. Twintig kandidaten bleken niet te voldoen omdat het UWV of een andere gemeente de uitkerende partij was. Vanzelfsprekend hebben we het momentum van aanmelding wel benut om mee te denken wat buiten de Startbaan wél zou passen. Tien kandidaten hebben zich teruggetrokken omdat zij er op achteruit zouden gaan qua inkomen doordat ze daadwerkelijk minder te besteden zouden hebben dan nu (in de optelsom van uitkering en toeslagen) of omdat er voor de baan te hoge kosten moesten worden gemaakt, zoals door de aanschaf van een auto. Twee kandidaten bleken niet in staat te zijn een baan te aanvaarden door zelfoverschatting gerelateerd aan hun beperking.

Opvallend is dat maar liefst veertien kandidaten na aanmelding via een andere weg hun potentieel gaan verzilveren of hebben verzilverd. Zo hebben elf kandidaten regulier werk gevonden, zijn twee een andere route van Tiem gaan volgen en volgt een kandidaat een studie. Dit kan een bijvangst zijn van het langzaam op gang komen van de aanmeldingen. Daardoor konden mensen direct in gesprek met de coaches, die daarvoor alle tijd konden nemen, waardoor waarschijnlijk het momentum is benut.

Sociale coöperatie

Dit is een collectief van bijstandsgerechtigden die langdurig (meer dan 2 jaar) langs de kant staan en via een sociale coöperatie rust en ruimte krijgen om ondernemerschap uit te proberen. Het kan als voortraject dienen voor het traject Parttime Ondernemen (Regionaal Bureau Zelfstandigen). De initiatiefnemers hebben een bestuur gevormd, statuten vastgesteld door een notaris, zijn ingeschreven bij Kamer van Koophandel, hebben een bankrekening en een website ([Expeditie 038 – Ondernemen met een uitkering](#)). De eerste sessies voor het werven van kandidaten hebben plaatsgevonden. Een deel van deze sessies is uitgesteld naar februari 2022, zodat het bestuur de kandidaten fysiek kan ontmoeten. Inmiddels hebben tien kandidaten interesse getoond, waarover met gemeente overleg is. Ongeveer de helft van hen voldoet aan de voorwaarden (meer dan 2 jaar een uitkering van gemeente en hebben baat bij sociale activatie).

Uitvoeringsmodel

In tegenstelling tot wat we aankondigden in de vorige voortgangsrapportage, is het ontwerpproces niet in het najaar van 2021 gestart. Wel zijn allerlei facilitaire zaken geregeld, zoals de inrichting van de projectorganisatie en de financiële compensatie van medewerkers voor de ontwikkeltijd. Ook heeft de innovatiemanager voorbereidend onderzoek uitgevoerd. Daarnaast is gestart met de werving en selectie van leden van het innovatieteam. De vertegenwoordiging van de ene gemeentelijke uitvoeringsorganisatie was snel en volgens

plan georganiseerd, terwijl de professionals vanuit een andere uitvoeringsorganisatie zich gehinderd voelden door de hoge werkdruk. Dit heeft geleid tot vertraging.

Verbinding andere sporen

Daarnaast blijven wij continu alert op ideeën vanuit uitvoering en stad voor nieuwe kansen, met name om het aantal mogelijkheden voor laagdrempelige werkplekken uit te breiden. Daarnaast zoeken wij vanuit dit spoor sterk de verbinding met de Sociale Basis (spoor 1): bij de verdere uitwerking van de sociale basis zien wij kansen om het perspectief op werk daarin een plek te geven. Als het gaat om bijvoorbeeld daginvulling, waaronder vrijwilligerswerk, dan willen wij dat mogelijke kansen op de arbeidsmarkt voldoende benut worden. Wij zien mogelijkheden om 'dagbesteding voor de arbeidsmatige leeftijd' en participatie meer te verbinden met elkaar. Dit zal in de komende tijd verder uitgewerkt worden. De beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis en de beweging om ook dak- en thuislozen meer lokaal op te vangen, maakt dat er meer vraag zal komen naar daginvulling. Ook zal de vraag toenemen naar arbeidsontwikkeling en begeleiding naar werk, afgestemd op het potentieel binnen deze doelgroep.

Opgetekend door Stentor

[Joop uit Zwolle was somber en zat acht jaar in de bijstand, nu heeft hij een baan \(zonder te solliciteren!\) | destentor.nl](#)

Korte vooruitblik

In het komende half jaar verwachten we:

- een eerste tussentijdse evaluatie rondom de Startbaan uit te voeren;
- het grootste deel van de deelnemers van de sociale coöperatie Expeditie 038 in beeld te hebben;
- dat het innovatieteam eerste ervaringen met een prototype kan delen.

Spoor 5 **Wonen als sleutelfactor**

Spoor 5 Samenvatting

Context

Voor wie

- Ouderen die ondersteuning nodig hebben bij langer zelfstandig/passend wonen
- Inwoners die vanwege een beperking een aangepaste woning nodig hebben
- Jongeren die ondersteuning nodig hebben om zelfstandig te wonen
- Inwoners die vanuit Beschermd Wonen kunnen doorstromen naar een vorm van zelfstandig wonen
- Inwoners die passende ondersteuning nodig hebben in betaalbare woningen

Financieel

Budget: € 100.000 beschikbaar. Door de extra verkregen middelen van VWS en BZK was een aanspraak op deze middelen nog niet noodzakelijk. Voor 2021 zijn er projecten op het oog om te ontwikkelen met deze beschikbare middelen.

Beïnvloedbaar	Niet/ gedeeltelijk beïnvloedbaar
Prestatie-afspraken woningcorporaties en huurdersraden	Effecten coronacrisis op woningmarkt
Systeem toewijzen (zorg)woningen (beperkter in vrije sector)	Economische ontwikkelingen
	Krapte op woningmarkt

Stakeholders

- Cliënten(vertegenwoordigers)
- Woningcorporaties
- Regiogemeenten
- Zorgkantoor
- Zorgverzekeraar
- Zorg- en welzijnsaanbieders
- Projectontwikkelaars

Raakvlak andere sporen

- 1: Sterke sociale basis (Inclusieve wijken en betaalbare woningen)
- 2: Beschermd Wonen (beweging Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis)
- 3: Jeugd (betaalbare huisvesting voor niet-studerende jongeren)

Hervorming

Probleem:

Door een tekort aan betaalbare, geschikte woningen en/of woon(zorg)vormen worden duurdere zorgvormen ingezet (waarin wonen en zorg zijn gecombineerd) of zijn duurdere woningaanpassingen noodzakelijk.

Hervormingen:

- Integreeren wonen, zorg en welzijn
- Beweging richting inclusieve wijken
- Meer aandacht voor toekomstbestendige woningen en woonvormen
- Diversiteit aan woonvarianten
- Integrale gebiedsaanpak
- Toegankelijke fysieke omgeving
- Vitaal en waardig ouder worden
- Meer maatwerk

Gewenste resultaten:

- Inwoners kunnen in alle fasen van hun leven zo veel mogelijk zelfstandig/passend wonen
- Meer levensloopbestendige woningen
- Meer inclusieve en toegankelijke wijken
- Balans zorgvraag en zorgaanbod in de regio. Evenwichtiger spreiding.

Uitdagingen/risico's:

- Impact ambulantisering voor de buurt
- Invloed corona op bouw woningen/tekort betaalbare woningen
- Invloed regie op commerciële partijen

Gerealiseerd tweede half jaar 2021

- Het programma Wonen en zorg is vastgesteld door de raad in het najaar van 2021.
- Onderzoek huisvestingsopgave voor senioren met en zonder zorgvraag afgerond door Companen.
- WMO Convenant is getekend
- Goeie Buur samenwerkingsovereenkomst getekend
- In the box woningen (transformatie garageboxen naar studio's) afspraak tot realisatie in 2022
- 1 miljoen gegund door BZK voor huisvesting aandachtsgroepen
- Friendswoning gevonden
- Housing First Jongeren gestart
- Online monitor tool ontwikkeld voor vernieuwende woonzorgconcepten

6 Spoor 5

Wonen als sleutelfactor

Ontwikkelingen

Het programma Wonen en zorg is, samen met het advies van de Participatieraad en de reactie daarop van het college, ter vaststelling aan de Raad aangeboden. De Raad heeft het programma op 4 oktober 2021 vastgesteld.

In het programma Wonen en zorg zijn de volgende programmalijnen uitgewerkt:

- Vitale, solidaire en gezonde stadsdelen
- Voldoende geschikte woningen
- Passende zorg & ondersteuning

Update voortgang

Voldoende geschikte woningen

Uitstroom beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Naar aanleiding van het onderzoek naar de uitstroom Beschermd Wonen en Maatschappelijke Ontwikkeling en het rapport In Zwolle kan het, zijn er tien aanbevelingen c.q. actiepunten benoemd. Hiervan zijn door WWZ038 de volgende drie punten als meest urgent aangewezen en opgepakt.

1. Kies voor de bepaling van de huisvestingsopgave voor een onderbouwde aanname.

Corporaties en gemeente hebben hier gezamenlijk uitvoering aan gegeven en deze uitwerking wordt in het eerste kwartaal van 2022 ter besluitvorming voorgelegd.

2. Thuis in de Wijk: oog voor de brede context

Succesvol zelfstandig wonen gaat over meer domeinen dan alleen een dak boven je hoofd. Het is belangrijk hierbij de verbinding te maken tussen wonen, zorg, daginvulling, inkomen en leefomgeving. Dit is een continu uitgangspunt dat we meenemen bij het realiseren van vernieuwende woonzorgconcepten en is het uitgangspunt bij het maken van concrete prestatieafspraken tussen gemeente, corporaties en huurdersverenigingen.

3. Kies concrete projecten en experimenteer met andere financiering voor wijkgerichte samenwerking.

Ook in het tweede halfjaar zijn weer nieuwe projecten gestart, zoals Goeie Buur (uitleg zie kader verderop). Ook zijn we bezig met de ontwikkeling naar gebiedsgericht werken, waarbij wijkgerichte budgetten mogelijke een uitkomst kunnen zijn.

In de jaarschijf 2022 van de prestatieafspraken tussen woningcorporaties, huurdersverenigingen en gemeente is een vertaling gemaakt van bovenstaande prioriteiten naar concrete afspraken.

Toegankelijke aangepaste woningen voor ouderen

In juni 2021 is het onderzoek naar de toekomstige huisvestingsopgave voor senioren met en zonder zorgvraag gestart door adviesbureau Companen. Inmiddels is de rapportage naar deze seniorenhuisvestingsopgave afgerond. In het eerste kwartaal van 2022 zullen de resultaten worden gedeeld met betrokkenen en de beschreven scenario's uit het rapport zullen leiden tot een onderbouwd voorkeursscenario. Het rapport zal daarna ter besluitvorming en informatie aan college en raad worden voorgelegd.

Een deel van deze opgave zal in de vorm van een addendum worden gekoppeld aan de jaarschijf 2023 van de prestatieafspraken tussen woningcorporaties, huurdersverenigingen en gemeente van 2023.

De ouderenindex die inzichtelijk maakt wat risico- en beschermende factoren zijn om langer zelfstandig te wonen is in 2021 grotendeels vormgegeven. De verwachting is dat de eerste resultaten in 2022 zullen worden opgeleverd.

WMO-woningen

Het WMO-convenant, waarin de gemeente en woningcorporaties afspraken maken over beschikbaarheid en toegankelijkheid van woningen voor de Wmo doelgroep, is in het najaar van 2021 vastgesteld door het college.

Huisvesting voor niet-studerende jongeren

Betaalbare huisvesting voor niet-studerende jongeren is een urgent complex vraagstuk. Gezamenlijk met de corporaties worden op projectniveau nieuwe initiatieven ontwikkeld. In de tweede helft van 2021 is gewerkt aan de initiatieven Goeie Buur en 'In the box woningen' (de transformatie van garageboxen naar studio's).

Om op grotere schaal betaalbare woningen voor deze doelgroep toe te voegen, wordt gezamenlijk verkend hoe extra woningen voor jongeren beschikbaar gesteld kunnen worden, in de huidige woningvoorraad en mogelijk in nieuwbouw. Complicerende factoren hierbij zijn de woningmarktcrisis en de toenemende bouwkosten waardoor de betaalbaarheid onder druk staat.

Talentedplein (Community 4.2) waar jongvolwassenen met een lichte ondersteuningsvraag wonen en ambulante begeleiding ontvangen is een groot succes, bleek uit de gezamenlijke evaluatie met deelnemers en partijen. Wij zijn daarom op zoek naar een tweede locatie voor dit gemengd wonen project.

In de pilot wooncoach van Openbaar Belang en MEE zijn tien woningen beschikbaar gesteld voor cliënten die willen uitstromen uit Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang of die bankhoppen. Voorwaarde is dat zij ondersteuning bij de woonvaardigheden van een wooncoach accepteren. Alle tien woningen zijn vergeven in 2021. Er zijn veel jongeren die deelnemen aan de pilot en uit een eerste evaluatie blijkt dat vrijwel alle deelnemers onvoldoende zijn voorbereid op het zelfstandig wonen, wat betreft woonvaardigheden en financieel inzicht. DeltaWonen en SWZ hebben ook interesse in de wooncoach. Verkennende gesprekken over uitbreiding en verbreding van de pilot zijn gestart in de tweede helft van 2021 en zullen leiden tot een doorontwikkeling van het product en de pilot in het eerste half jaar van 2022.

Flexwonen

Samen met het fysiek domein verkennen we de mogelijkheden voor flexwonen voor o.a. aandachtsgroepen. Er is hiervoor een aanvraag gedaan bij BZK in het kader van de regeling Huisvesting Aandachtsgroepen. Het komende jaar gaan we hier concreet invulling aan geven. De mogelijkheden hiervoor worden verkend.

Passende zorg & ondersteuning

Maatschappelijke Opvang

De verbouwing van de Herberg, waartoe in september 2021 werd besloten, krijgt steeds meer vorm en wordt volgens planning eind 2022 opgeleverd. Dit zorgt dan voor individuele ruimten voor Herberggasten en er zal 24-uursopvang zijn. Dat is voor het herstel van de Herberggasten een enorme verbetering.

We onderzoeken de mogelijkheid om vijf woonunits voor langdurig dakloze mensen op de kavel naast de Herberg te realiseren. Dit is een lang gekoesterde wens van een aantal zorgaanbieders, corporatie en gemeente.

Voor de friendswoning 't Vriendenhuis is een locatie gevonden. Hier kunnen mannen die jarenlang in de nachtopvang verblijven en waarvan uitstroom naar zelfstandig wonen in het verleden niet goed is gegaan, samenwonen met gelijkgestemden. De verwachting is dat de deelnemers vanuit de Herberg in de eerste helft van 2022 kunnen verhuizen naar deze woning. Het proces heeft enige vertraging omdat de huidige cliënten in deze woning wachten om te kunnen verhuizen.

"Onder de Pannen" is verkend als optie in de vorm van een franchise constructie met de Regenbooggroep in Amsterdam. "Onder de Pannen" is een project waarmee mensen die een

slaapkamer over hebben, deze legaal kunnen verhuren aan een stadsgenoot die dringend op zoek is naar woonruimte.

In de tweede helft van 2021 is hierover positief besloten door het college en een plan van aanpak gepresenteerd door de Regenbooggroep. Voor de Regenbooggroep heeft het uitrollen van de franchise constructie meer voeten in aarde dan verwacht, vandaar dat het plan van aanpak nog niet is uitgevoerd.

Housing First Jongeren is gestart en de eerste jongeren worden begeleid volgens deze methodiek.

In de prestatieafspraken van 2021 is afgesproken dat Studentenhuisvesting SSH en de gemeente de mogelijkheden verkennen of het Project Goeie Buur, zoals in Utrecht, ook in Zwolle gerealiseerd kan worden. Een projectgroep is hiermee aan de slag gegaan, wat geleid heeft tot daadwerkelijke realisatie. Eind 2021 is de samenwerkingsovereenkomst getekend. Dit betekent dat jongeren die uitstromen uit jeugdzorg, Pleegzorg en Maatschappelijke Opvang een kamer kunnen krijgen bij SSH en een goeie buur als maatje krijgen. Tevens ontvangen zij voor een korte periode ondersteuning van hun huidige begeleider of van het SWT.

In samenwerking met spoor 3 jeugd is gestart met een verkenning van het realiseren van een parentshouse. Door het bieden van tijdelijke woonruimte waarbij beide ouders in de buurt van hun kinderen kunnen wonen wordt zo bijgedragen aan het welzijn van kinderen in een scheidingsperiode.

Goeie Buur uitgelicht

Met de aanpak Goeie Buur huisvesten we jongeren tussen de 18 en 27 jaar die o.a. uitstromen uit de maatschappelijke opvang. De jongeren hebben vóór hun verhuizing naar een kamer van SSH (studentenhuisvesting) in een pleeggezin of jeugdinstantie gewoond of zijn dak- of thuisloos geweest. Een tijd die tot het verleden behoort: de tijd voor een nieuw begin is aangebroken. De jongeren die bij SSH komen wonen zijn helemaal klaar voor de volgende stap: zelfstandig wonen!

Naast de kamer stelt SSH ook een goeie buur beschikbaar. Deze huisgenoot/complexgenoot is een eerste aanspreekpunt voor de jongere.

In januari is Goeie Buur, naast Utrecht, ook in Zwolle gestart. Nadat SSH bewoners heeft geïnformeerd over de aanpak, kwamen direct enthousiaste reacties. Dit heeft een kamer op de Rijnlaan opgeleverd. Na de kennismaking bleken beide partijen enthousiast en is een van de burens aan de jongere gekoppeld. De beheerder van SSH houdt contact met de jongere en de goeie buur.

Na 6 maanden volgt er een evaluatiegesprek.

Uitstroom beschermd wonen en voorkomen instroom beschermd wonen

Op de wachtlijst van beschermd/begeleid wonen staan veel jongeren met autisme. Voor deze doelgroep is onvoldoende aanbod op dit gebied. Naast mogelijkheden op het gebied van begeleid wonen, wordt ook onderzocht of er woonconcepten op het gebied van beschermd thuis wonen goed aansluiten. Dit levert ook een bijdrage aan het bevorderen van de doorstroom op het gebied van beschermd wonen.

Monitoring vernieuwende woonzorgconcepten

Wij vinden het heel belangrijk om de verschillende vernieuwende woonzorgconcepten goed te kunnen monitoren en evalueren.

Hiervoor is een online tool ontwikkeld die bestaat uit vragenlijsten voor (ex)deelnemers, begeleiders en organisatie. Doel is om de werkzame bestanddelen van een vernieuwend woonzorgconcept te definiëren, te leren van ervaringen en op basis van deze monitoring keuzes te kunnen maken over het al dan niet toevoegen van deze vernieuwende woonzorgconcepten aan het bestaande reguliere aanbod. De online tool is klaar voor gebruik en zal begin 2022 worden uitgezet onder de betrokkenen.

Wonen en zorg in gebiedsontwikkelingen

Voor 2021 was het een speerpunt wonen en zorg ingebed te laten zijn in gebiedsontwikkelingen. Inmiddels maakt wonen en zorg steeds vaker aan de voorkant onderdeel uit van gebiedsontwikkelingen. Voor vrijwel alle gebiedsontwikkellocaties zijn de mogelijkheden en wensen voor het programma wonen en zorg in kaart gebracht. Medewerkers van het fysiek en sociaal domein weten elkaar steeds beter te vinden en trekken samen op in deze opgave die verdere invulling krijgt onder het programma Wonen en zorg. Voor het komende jaar is het de uitdaging dit ook procesmatig goed te borgen.

Time-out voorzieningen

In de stadsgesprekken met cliënten, ervaringsdeskundigen, zorgorganisaties en vrijwilligersorganisaties is de wens van time out plekken aangegeven. In het eerste kwartaal van 2022 zal samen met de genoemde partners nader worden verkend wat hierin de wensen en mogelijkheden zijn. Ook de wens van inloopvoorzieningen buiten kantooruren zal hierin worden meegenomen.

Spoor 6 **Eén gezin, één plan**

7 Spoor 6

Eén gezin, één plan

Ontwikkelingen

Het SWT is in veel gevallen de spin in het web van integrale samenwerking. Ze doen een brede uitvraag op meerdere levensdomeinen, voeren regie en hebben goede contacten met andere relevante ondersteuners als scholen en huisartsen. Ook in beleid en contracten worden afstemming en samenwerking inmiddels opgenomen als criteria om tot goede resultaten te komen voor onze inwoners. Toch zien wij nog steeds ruimte voor verbetering en daarom zijn wij samen met het Instituut voor Publieke Waarden (IPW) bezig met een aanpak gericht op het verbeteren van de integrale werkwijze voor Zwolse gezinnen met multiproblematiek.

Daarnaast is binnen spoor 3, op bovenregionaal niveau, het project Gezinsinterventies uitgevoerd waarin ook een aantal cases worden doorgelicht aan de hand van de 'doorbraakmethode'.

Samen met de regio Twente hebben we deze werkwijze geborgd in een Expertisenetwerk Jeugd Overijssel, dat nu wordt voorgezeten door het IPW. Naast doorbraken in individuele, complexe casuïstiek levert dit ook geleerde lessen op die via het Netwerk Samen Leren en Ontwikkelen worden gedeeld met de gemeenten en aanbieders en input leveren voor een aanpak gericht op het verbeteren van de integrale werkwijze voor Zwolse gezinnen met multiproblematiek.

Ook zetten wij stappen als het gaat om een integraal aanbod bij complexe scheidingsproblematiek. Wij constateren dat er een ruim aanbod (jeugd)hulp beschikbaar is voor kinderen na een scheiding, maar dat het aanbod bij zeer complexe problematiek ontoereikend is. Het gaat dan om hoog specialistisch, weinig voorkomende vragen en een hierbij passend aanbod. Gebundelde multidisciplinaire expertise waar in samenhang zaken opgepakt kunnen worden, wordt nog gemist. Het gaat om integrale aanpak binnen een gezin en wat hierbij nodig is voor zowel de kinderen als de ouders. Met deze integrale gezinsaanpak willen wij de instroom in de jeugdhulp beperken. De komende periode worden afspraken gemaakt/vindt inkoop plaats van deze vorm van integraal aanbod.

Update voortgang

Het IPW heeft de afgelopen jaren veel ervaring opgedaan met mensen die veel samenhangende problemen tegelijkertijd hebben. Op basis van die ervaring heeft het IPW een werkwijze ontwikkeld; de Doorbraakmethode. Deze methode gaat ervan uit dat daar waar sprake is van

een samenloop van bestaansonzekerheid, door bijvoorbeeld woon- en geldproblemen, met psychische- en opvoedproblemen, er ook een probleem van heel andere orde om de hoek komt kijken; een bureaucratisch of organisatorisch probleem waardoor mensen kampen met een stapeling van problemen, die elkaar in een noodlottige omhelzing houden.

In Zwolle zijn we gestart met vijftien huishoudens die hun eigen meest logische maatwerkplan maken. Om te komen tot een selectie van vijftien huishoudens was de verwachting dat er geput kon worden uit data en de combinatie tussen verschillende databestanden (Wmo, Jeugd, Wgs, Zw). Dit bleek in de praktijk lastig als gevolg van privacyvraagstukken. Hierdoor was het uitdagend om casussen te vinden die vanuit meervoudige/complex problematiek geschikt waren voor deze aanpak. Dit gegeven wordt als leerpunt meegenomen voor verdere uitwerking in Zwolle.

Van de vijftien meldingen zijn zes casussen inmiddels helemaal uitgewerkt en afgehandeld vanuit de doorbraakmethode. Het wijkteam gaat met deze casussen verder. De andere gezinnen zitten nog in het proces om te komen tot een maatwerkplan.

Naast het opzetten van maatwerkplannen voor 15 gezinnen, willen we ook dat de ervaringen die we hiermee opdoen een structurele bijdrage leveren aan onze manier van werken. Daarom bespreken we casuïstiek en reflecteren daarop met betrokkenen. Het bespreken van casuïstiek is een goede manier om samen te verkennen wat er in Zwolle nodig is om maatwerk zo structureel mogelijk te maken in een integrale gezinsbenadering. In dit kader zijn er twee bootcamps (digitaal) georganiseerd met wijkteammedewerkers en ketenpartners (jeugdbescherming, jeugdggz, Karakter). Met deze dertig mensen zijn we dieper ingegaan op de theorie achter de Doorbraakmethode aan de hand van een praktijkvoorbeeld. Doel: kennismaken met de methode en meer integreren in denken en handelen. Dit werd positief ontvangen door de deelnemers.

Korte vooruitblik

We willen aan het einde van het traject samen met de professionals, beleidsmakers, uitvoeringsmanagers en bestuurders van de gemeente, reflecteren op wat het geleerde betekent voor het sociaal domein in Zwolle met het oog op 'één gezin, één plan' en hoe Zwolle de komende jaren hierin kan doorontwikkelen. Hiertoe zijn de komende periode in maart en

Context

Een alleenstaande moeder van 40 jaar heeft een minderjarige zoon van 14 en een meerderjarige uitwonende zoon van 25 jaar oud. Vader is niet in beeld. Moeder heeft een bijstandsuitkering en heeft bewindvoering. Vanuit haar uitkering doet ze haar best om zich in te zetten voor vrijwilligerswerk.

Moeder heeft een reclasseringstraject waarbij traumabehandeling als voorwaarde werd gesteld. Ze wilde deze behandeling zelf ook graag volgen, maar de behandelaar kon haar pas helpen als ze de thuissituatie op orde had. Die gaf namelijk te veel stress om een effectieve behandeling te kunnen volgen. Moeder baalde ontzettend, omdat ze ook slecht sliep vanwege de trauma's. Daarnaast voelde moeder veel druk om aan de gestelde voorwaarde van de reclassering te voldoen. Ze wilde dus graag met de behandeling aan de slag, maar het lukte niet om de thuissituatie op orde te krijgen.

Die thuissituatie was erg rommelig; overal spullen, niet hygiënisch, uitgeleefde vloer, verzakt bed en versleten meubels. Ook het onderhoud van de voor- en achtertuin liet te wensen over, waardoor burens hierover - en over geluidsoverlast - klaagden bij de woningbouw.

Haar minderjarige zoon kreeg professionele jeugdhulp, wat in de thuissituatie niet goed van de grond kwam vanwege de onrust.

De doorbraak

De (eerste) oplossing, ofwel doorbraak, was voor dit huishouden dat de thuissituatie praktisch gezien op orde kwam. We hebben een afvalcontainer laten komen om (veel) afval af te voeren en we hebben het noodzakelijke laminaat opnieuw besteld. Met het oog op duurzaamheid is er nu thuisondersteuning om te zorgen dat de situatie niet opnieuw verslechtert. Deze doorbraak geeft moeder rust om vanuit een goede basis te starten met de behandeling en beter beschikbaar te zijn voor haar gezin. Inmiddels is moeder nu gemotiveerd aan de slag om haar woning op te knappen en haar netwerk in te zetten.

De les

Het valt bij deze casus op dat de verschillende betrokken partijen (reclassering, behandelaar, jeugdhulpaanbieder) niet het mandaat hebben om de basis thuis op orde te krijgen, terwijl dit wel essentieel is voor bijvoorbeeld goede behandeling. Bijzondere bijstand zou deze kosten niet of niet volledig vergoeden omdat ze niet worden aangemerkt als 'noodzakelijke kosten', terwijl ze wel bijdragen aan een effectievere integrale gezinsbenadering. Het huishouden kan de kosten niet zelf dragen vanwege inkomen aan de bijstandsnorm en bewindvoering.

april twee ontwikkelsessies gepland met uitvoering en beleid. Daarnaast is er eind juni een reflectiesessie gepland met uitvoering, beleid en bestuur. Daarbij gaan we dieper in op de uitdagingen die we gezien hebben en hoe daar sociaal domeinbreed (en verder) van geleerd kan worden.

Tot slot gaan we de komende periode een aantal klantreizen uitwerken binnen de opgepakte casuïstiek. Daarbij wordt ingezoomd op de afgelegde "reis" van de inwoner vanaf een X aantal maanden voorafgaand aan de doorbraak. Het doel daarvan is inzichtelijk maken op welke wijze het contact tussen inwoner en gemeente/wijkteam tot stand is gekomen om te komen tot een goede beantwoording van de hulpvraag. De inzichten hierover zullen gebruikt worden voor de organisatieontwikkeling van het Sociaal Wijkteam.

8 Communicatie

De talrijke gesprekken met de stad in de eerste helft van 2021 over de inhoudelijke bewegingen in de sporen, hebben in de tweede helft geleid tot de bestuurlijke vaststelling van meerdere stukken die hieruit zijn voortgekomen. Dit geldt o.a. voor het lokaal uitvoeringsplan voor de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis en het programma Wonen en zorg.

We hebben in het afgelopen halfjaar weer twee keer een pagina in de Peperbus/Swollenaar uitgegeven waarin tal van onderwerpen aan de orde zijn gekomen. Zo hebben we een groot artikel gehad over de Sociale Coöperatie. Inwoners uit de gemeente Zwolle met een bijstandsuitkering kunnen bij de Sociale Coöperatie het ondernemerschap uitproberen. Ook hebben we aandacht besteed aan Startbaan, waarbij inwoners, die twee jaar of langer in de bijstand zitten, direct aan de slag kunnen met de Startbaan. Op de pagina van december hebben we een terugblik gegeven op het afgelopen jaar. Daarnaast stond er een groot artikel in over het Mantelzorger zijn met een verwijzing naar Zwolledoet en het steunpunt Mantelzorg.

Naast de pagina Leven in Zwolle hebben we ook op andere manieren de hervormingsagenda voor het voetlicht gebracht. Bijvoorbeeld op LinkedIn waarbij we ons met name op professionals hebben gericht en mooie verhalen hebben gedeeld. Over bijzondere woonconcepten, maar ook over het project Goeie buur (zie spoor 5). Ook hebben we aandacht geschonken aan het feit dat de gemeente 1 miljoen extra investeert in woningen voor kwetsbare inwoners.

In het komende jaar staat de vraag centraal: Wat betekent de hervormingsagenda voor jou? De hervormingsagenda als programma communiceren, is voor veel inwoners een ver-van-mijn-bed-show. Daarom laten we zien wat de bewegingen voor impact hebben aan de hand van concrete projecten en wat die voor inwoners kunnen betekenen. Dat kunnen grote verhalen zijn, maar ook heel klein. We zullen daarbij niet meer gebruik maken van de pagina's in de krant, omdat we denken dat door de inzet van meer social media en andere kanalen ons bereik groter is. Berichten met nieuwswaarde zullen via de reguliere route in de plaatselijke kranten blijven verschijnen.

9 Monitoring

In dit hoofdstuk gaan we in op de voortgang van de monitoring en de ingezette processen en manieren waarop we de sporen inrichten zodat we op het moment dat een beweging op gang komt, deze kunnen volgen. Dit gebeurt dus niet alleen d.m.v. cijfermatige data, maar veelal ook door gesprekscycli waarin informatie met partners en inwoners gedeeld en opgehaald wordt.

Lijn 1: Ontwikkeling monitoring sociaal domein gericht op bedrijfsvoering

In de vorige halfjaarrapportage gaven we aan dat in het eerste halfjaar van 2021 het project Verbetering Sturingsinformatie jeugdzorg gemeente Zwolle was gestart. De probleemanalyse is in 2021 afgerond en de bevindingen gaan in 2022 geïmplementeerd worden. Hierbij wordt de verbinding gezocht met het organisatiebrede programma Datagedreven Werken vanuit de afdeling Informatievoorziening.

Lijn 2: Beter gebruik en verdere ontwikkeling bestaande monitoren en indexen

Binnen spoor 2 heeft opnieuw een analyse plaatsgevonden van de wachtlijst voor beschermd wonen op basis waarvan acties zijn uitgezet.

In spoor 3 en spoor 4 blijven we in samenwerking met de uitvoering formats en valuecases ontwikkelen waarmee we interventies kunnen volgen. Het gaat daarbij niet om het ontwikkelen van een monitor of dashboard, maar om structureel aan de voorkant nadenken, afspraken maken en registreren welke informatie nodig is om een interventie te kunnen evalueren.

In spoor 5 wordt u verder geïnformeerd over de ontwikkelde online tool, bestaande uit een digitale vragenlijst die gaat helpen bij de evaluaties en ontwikkeling van de vernieuwende woon-zorgconcepten. Ook is in 2021 gewerkt aan een ouderenindex die inzichtelijk maakt wat risico- en beschermende factoren zijn om langer zelfstandig te wonen. De verwachting is dat de eerste resultaten in 2022 zullen worden opgeleverd.

Verder wordt bij meerdere sporen genoemd dat er de komende tijd gefocust gaat worden op de landing in de wijk en het belang van draagkracht (en draaglast) in wijken. In 2022 wordt verder gekeken hoe de bestaande indexen, dashboards, Whize profielen, het Buurt-voor-Buurt Onderzoek en andere lokale bronnen hier een bijdrage aan kunnen leveren.

Lijn 3: Ontwikkeling kwalitatieve en reflexieve monitoring

Waar het bij lijn 2 veel al gaat over monitoren, indexen en onderzoeken gaat het volgen van de beweging van de Hervormingsagenda grotendeels om het goede gesprek met partners en inwoners. In de eerste helft van 2021 zagen we dit terug in de gesprekken vanuit spoor 2 en 5, de gesprekstafels van spoor 1 en het samen ontwikkelen van projecten met de uitvoering in spoor 3 en 4.

Het gezamenlijk ontwikkelen van projecten en programma's in spoor 3 en 4 gaat onverminderd door. Zo is er een opzet bedacht voor een valuecase voor het relatie- en scheidingsteam met partners uit het veld en is samen met het team een format opgesteld om een aantal indicatoren te registreren. Verder is in de tweede helft van 2021 samen met partners gekeken hoe de gesprekstafels van spoor 1 doorontwikkeld kunnen worden.

Hoewel we momenteel nog veel aan de voorkant zitten, en dus nog niet altijd over een cyclus kunnen spreken, zijn we wel constant vanaf het begin met de uitvoering en partners aan het kijken hoe we later in gezamenlijkheid kunnen zien, meten en bespreken of een interventie heeft gewerkt.

10 Financiën

Financieel overzicht totaalopgave Hervormingsagenda 2021 – 2024 (in miljoenen)		2022	2023	2024
1a	Lokale teams verlenen jeugdzorg	0,05	0,07	0,07
1b	Toegang dyslexiezorg	0	0,20	0,20
1c	BSO+	0,03	0,05	0,05
1d	Pilot Ambelt/ Samen voor een stevige basis	0	0,03	0,03
Totaal nog te realiseren besparing		0,08	0,35	0,35

De in de 'Halfjaarrapportage Hervormingsagenda 1e helft 2021' voorgestelde aanpassingen ten aanzien van de te realiseren besparingen zijn definitief verwerkt in de begroting 2022. Na aanpassingen resteert nog bovenstaande opgave. Het betreffen allemaal interventies uit spoor 3 Jeugd: Herstel in het gewone leven. In de volgende halfjaarrapportage zal nader worden ingegaan op de realisatie van de jaarschijf 2022.

De nog te realiseren besparingen zijn relatief beperkt. De opgave binnen de Hervormingsagenda blijft om zorg en ondersteuning in de volle breedte zo adequaat en zo efficiënt mogelijk te organiseren. De focus ligt daarbij op het verschuiven van zwaardere en duurdere vormen van zorg naar lichtere vormen van zorg en preventie in de sociale basis. Nieuwe potentiële baten worden niet van tevoren in de begroting ingeboekt maar zijn in veel gevallen noodzakelijk om zorg en ondersteuning betaalbaar te houden. Dit gezien de verwachte toename (gebaseerd op de trendcijfers van de afgelopen jaren) van de vraag in verhouding tot de beschikbare middelen. Aan de andere kant brengt het in gang zetten van de hervormingen vaak startkosten met zich mee die pas op een later moment tot baten leiden.

Om het potentieel aan kosten en baten van de hervormingen in beeld te brengen en goed te kunnen volgen, zijn valuecases opgesteld. Met de valuecase-methode brengen wij zo objectief mogelijk de baten en kosten van alle partijen in de keten in beeld en stemmen wij de doelen op elkaar af om zo te komen tot gedragen investeringsbeslissingen. Voor de hervormingen 'Beschermd wonen naar beschermd thuis', 'Relatie- en scheidingssteam' en 'Samen voor een stevige basis' zijn valuecases opgesteld. Op basis van deze valuecases wordt gemonitord hoe de (maatschappelijke) baten en kosten zich tot elkaar verhouden. Voor de Proeftuin 'Samenspel in de wijk' wordt nog een valuecase opgesteld.

De hervorming mogelijk maken

De afgelopen periode zijn systeembelemmeringen in beeld gebracht die de hervorming in de weg staan. Een aantal van deze systeembelemmeringen hebben betrekking op de financiële systemen. Een voorbeeld is dat goedkopere preventieve zorg in de sociale basis gebudgetteerd wordt gefinancierd, veelal met subsidies, terwijl duurdere gespecialiseerde zorg op basis van prijs x hoeveelheid (pxq) wordt afgerekend. Gevolg van deze systematiek is dat goedkopere oplossingen in de sociale basis of uitgevoerd door het Sociaal Wijkteam financieel soms niet mogelijk zijn door het gelimiteerde budget waardoor de kosten verschuiven naar de duurdere p x q gefinancierde zorg waar sprake is van open-einde financiering. Dit is een beweging die we juist niet willen maken.

Een andere ervaren belemmering is dat de huidige begrotingsindeling van het sociaal domein niet goed aansluit bij de bewegingen van de hervormingen. We willen lichte vormen van zorg en preventieve zorg snel en eenvoudig kunnen inzetten om zo uitgaven ten laste van de budgetten voor duurdere gespecialiseerde zorg te voorkomen. Nu zijn deze budgetten nog verdeeld over verschillende programma's waardoor eerst een vaak tijdrovende begrotingswijziging noodzakelijk is, om de budgetten te kunnen verschuiven. We streven naar een herallocatie van budgetten om de gelden daar in te zetten waar de meest passende oplossing voor de inwoner is, door bijvoorbeeld een andere indeling van programma's en doelen of aanpassingen in de financiële systematiek. We kijken daarbij zo veel mogelijk naar oplossingen binnen de bestaande regelgeving. We willen onze eigen begroting de beweging die wij nu en in de komende jaren willen maken laten ondersteunen.

Landelijke hervormingsagenda Jeugd

Landelijk wordt gewerkt aan een hervormingsagenda Jeugd. Deze landelijke hervormingsagenda heeft twee doelen, die nadrukkelijk aan elkaar zijn gekoppeld: Betere en tijdige zorg en ondersteuning, op de juiste plek en wanneer dit nodig is en een beheersbaar en daarmee duurzaam financieel houdbaar stelsel.

Aan de realisatie van de landelijke hervormingsagenda is een fikse besparingsopgave gekoppeld van landelijk € 500 mln waar op dit moment veel discussie over is. Dit bedrag komt bovenop de eerdere besparing van € 1 miljard. De Landelijke hervormingsagenda jeugd is geen onderdeel van onze lokale hervormingsagenda maar zal zeker van invloed zijn op de realisatie van onze eigen hervormingen.

11 Risicoprofielen

Het risicomanagement van de Hervormingsagenda is onderdeel van het risicomanagement van het sociaal domein als geheel. Het risicomanagement is met name gericht op financiële risico's, de methoden en instrumenten om deze te beheersen en op het onderhouden van een risicoregister in de vorm van een risicomatrix die 2 keer per jaar wordt geactualiseerd.

De risico's in het sociaal domein worden in de risicomatrix gescoord naar 4 onderdelen:

- toegang / open einderegelingen
- verantwoording door derden
- (onvoorspelbare) ontwikkeling van de rijksbudgetten
- overige, waaronder de risico's als gevolg van de coronacrisis

De scores leiden tot een kwalitatieve weging van het risico naar hoog, midden en laag. Het risicoprofiel van de Hervormingsagenda is uitgesplitst naar de 5 sporen. Dit is een verbijzondering van het bestaande risicomanagement in het sociaal domein.

Risicoprofiel spoor 1: Sterke sociale basis

Bij dit spoor gaat het vrijwel altijd om gesubsidieerde activiteiten. De toegang tot deze activiteiten wordt met behulp van subsidieplafonds gereguleerd op basis van het beschikbare budget. Voor dit spoor is geen besparingsdoel gesteld en het financieel risico voor dit spoor is 'laag'. De vorderingen binnen dit spoor zijn wel randvoorwaardelijk om de besparingen in de andere sporen te kunnen realiseren. De gewenste hervorming kan leiden tot veranderen in subsidieverlening. Afbouw van subsidierelaties kan leiden tot extra kosten.

Een gedeelte van de sociale basis wordt op basis van (meerjarig) incidentele subsidies gefinancierd. Dit leidt op termijn tot een risico voor de continuïteit van (een deel van) de sociale basis en daarmee tot een risico voor het realiseren van de verschuiving naar voren binnen de Hervormingsagenda. Beheersingsmaatregel is: realiseren van duurzame financiering voor investeringen in de sociale basis die leiden tot lagere zorgkosten.

Risicoprofiel spoor 2 Wmo: Van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis

Beschermd wonen is een gesubsidieerde activiteit met een subsidieplafond. De toegang tot beschermd wonen (aantal beschikbare plekken) wordt voor het grootste deel gereguleerd op basis van het beschikbare budget. Gevolg is wel dat er sprake is van een wachtlijst. In 2023 zal beschermd wonen opnieuw worden aanbesteed op basis van inkoopafspraken. De financiering krijgt daarmee meer een open einde karakter. Dit geeft de mogelijkheid om inwoners die voor deze (zware) vorm van zorg geïndiceerd zijn, ook daadwerkelijk de benodigde zorg (zonder

lange wachtlijst) te kunnen verstrekken. Door het uitstel van het woonplaatsbeginsel en daarmee de doordecentralisatie zal er in de meicirculaire 2022 duidelijkheid gegeven worden over de financiën BW in 2023. Het is momenteel nog niet duidelijk wanneer de wijziging in bekostiging (de doordecentralisatie BW) van historisch naar objectief in zal gaan. Eerdere aankondigingen lieten echter zien dat we in Zwolle en in de regio IJssel-Vecht op het moment van de doordecentralisatie rekening moeten houden met een fors lagere rijksbijdrage voor de uitvoering van de taken. De verbreding van het aanbod naar beschermd thuis is om deze reden al noodzakelijk om zo een besparing op de kosten te realiseren. Daarmee zal naar verwachting nog niet het volledige tekort zijn gedekt. Aanvullende maatregelen zullen daarvoor nodig zijn. Voldoende beschikbaarheid van passende woonruimten, financiering voor nieuwe woonzorg vormen en de beperkingen die het rijksbeleid ons oplegt, zijn extra uitdagingen en risico's om voldoende plekken voor Beschermd Thuis te realiseren. Het risico voor dit spoor blijft 'hoog'. Beheersingsmaatregelen zijn: voorkomen wachtlijsten door open einde financiering, financiële tekorten zo veel als mogelijk opvangen door verbreding van het aanbod naar goedkopere zorgvormen van beschermd thuis en in overleg met woningbouwcoöperaties en zorgaanbieders zorgen voor voldoende aanbod van passende woonruimten.

Risicoprofiel spoor 3 Jeugd: Herstel in het gewone leven

De activiteiten die de gemeente uitvoert in het kader van de Jeugdwet worden voor een groot deel beïnvloed door het open einde karakter van de Jeugdwet, waarbij de toegang voor een belangrijk deel ligt bij de door de Jeugdwet aangewezen verwijzers (huisartsen, medisch specialisten, jeugdartsen GGD, gecertificeerde instellingen en rechters). De vraag naar jeugdzorg en daarmee de druk op het budget blijft onverminderd hoog. Verschillende nieuwe zoekrichtingen voor besparingen en sturingsmogelijkheden worden verkend, maar het is ook wachten op aanpassingen in het landelijke beleid, de aanvang van de uitgestelde landelijke Hervormingsagenda Jeugd en het structureel toekennen van extra middelen voor jeugdzorg. Met het terugbrengen van de besparingen in dit spoor naar een totaal van 0,35 mln., te behalen in 2022 en 2023, is het financiële risico van dit spoor afgenomen naar midden/laag. Echter blijft het risico buiten de Hervormingsagenda op jeugd hoog door de reeds besloten landelijke besparing van 1 miljard in de komende jaren die het nieuwe kabinet nog eens wil verhogen met 0,5 miljard vanaf 2025. Deze besparingen en de onzekerheden over de maatregelen daaromtrent, kunnen ook van invloed zijn op de beoogde inhoudelijke bewegingen en de bijbehorende besparingen binnen dit spoor. Beheersingsmaatregelen zijn: meer inzetten op preventie door vroegsignalering op scholen en met het relatie- en scheidingssteam, verbeteren

financiële beheersing door inkoop op basis van trajectfinanciering en meer grip op de toegang en toewijzingen door het verbeteren van de sturingsinformatie.

Risicoprofiel spoor 4 Participatie: Potentie verzilveren

Het participatiebudget bestaat uit een budget voor bijstandsuitgaven en een budget voor participatie en re-integratie activiteiten. Het budget voor bijstandsuitgaven wordt door het Rijk gefinancierd vanuit een specifiek uitkering, de BUIG. Het budget voor participatie en re-integratie activiteiten is onderdeel van de algemene uitkering. Hoewel er voor dit spoor geen besparingsdoel is gesteld is dit spoor randvoorwaardelijk voor het realiseren van de financiële besparingen in de andere sporen. Beheersingsmaatregelen zijn: realiseren van besparingen op uitkeringen door meer in te zetten op werken met loonkostensubsidies of op basis van partiële

inkomsten en het wegnemen van de belemmeringen in de doorstroom van vrijwilligerswerk en dagbesteding naar werk.

Risicoprofiel Spoor 5: Wonen als sleutelfactor

Voor dit spoor is geen besparingsdoel gesteld. Het doel is om woonvragen en zorgvragen zoveel als mogelijk met elkaar in balans te brengen zodat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Hoewel er voor dit spoor geen besparingsdoel is gesteld is dit spoor essentieel voor het realiseren van de financiële besparingen in de andere sporen. Voldoende beschikbaarheid van woningen is een randvoorwaarde voor dit spoor, waar op dit moment nog onvoldoende aan kan worden voldaan.